

BRUGSANVISNING

FOR BETJENING, INDSTILLING, PLEJE OG VEDLIGEHOLDELSE

DIN EN ISO 4210 / DIN EN 82079-1

CYKLER

Salg:

Hermann Hartje KG

Tlf. +49 (0)4251-811-90

info@hartje.de

www.hartje.de

1 Garanti

Med denne cykel har du købt et kvalitetsprodukt i høj kvalitet, der opfylder alle de krav, som den lovmæssige garanti foreskriver.

Under garantiens løbetid afhjælpes produktmangler ved erstatning eller gratis reparation. Alle garantiydelse kan udelukkende leveres af en autoriseret forhandler, som vi har valgt.

Garantien gælder kun for første ejer og kan ikke overdrages til en efterfølgende ejer.

Et købsbevis (regning/dateret salgsdokument, som identificerer cyklen) er nødvendigt.

Garantien gælder ikke ved brug til væddeløb og konkurrence.

Denne garanti dækker komplette cykler, der er slutmonteret og justeret af et salgssted, som vi har autoriseret.

Denne garanti bortfalder, hvis eftersynsintervallerne ikke overholdes, hvis cyklen ikke bruges på den tilsigtede måde, eller hvis den bliver repareret forkert, ombygget eller ændret.

Tekst: Copyright tilhører firmaet Hermann Hartje KG, Hoya, ingen mangfoldiggørelse uden vores samtykke

2 Cykelbetegnelser

Stel:

① Overrør

② Kronrør

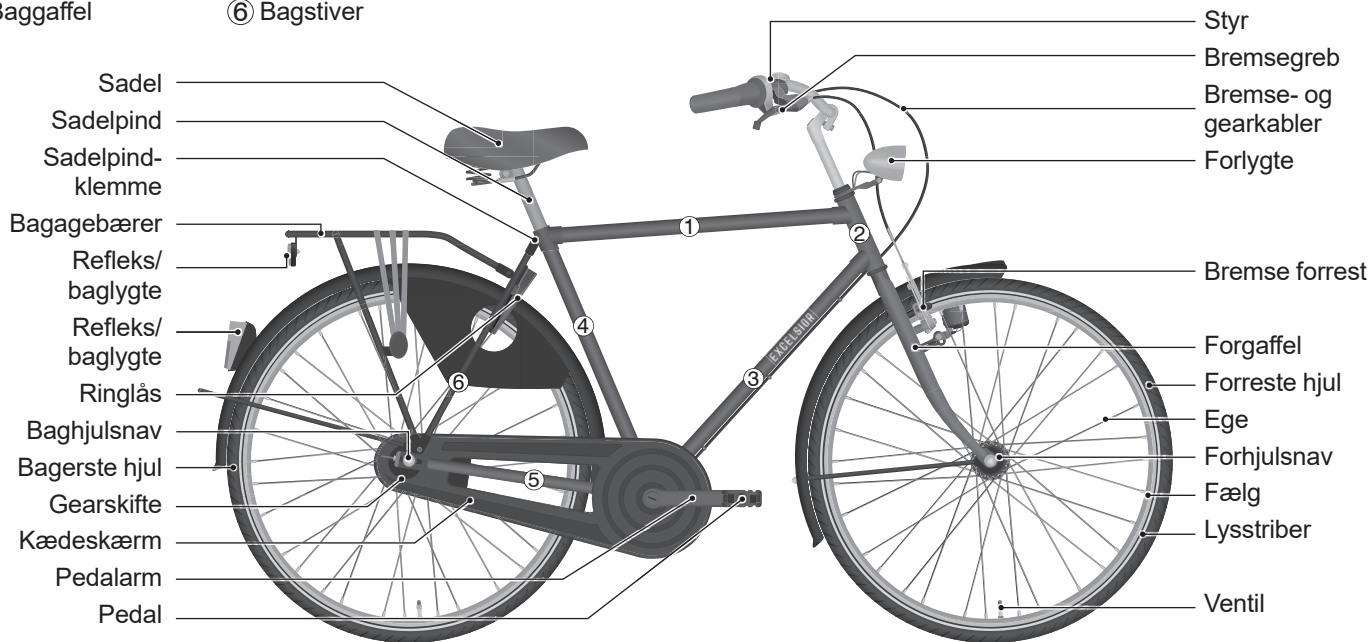
③ Skrårør

④ Sadelrør

⑤ Baggaffel

⑥ Bagstiver

Bemærkning: Illustrationen kan variere, afhængig af den valgte model og udstyr. Læs de særlige anvisninger for dit udstyr i de relevante kapitler.

Indholdsfortegnelse

1	Garanti	3	4.1.1	Symboler	18
2	Cykelbetegnelser	4	4.1.2	Begreber	18
3	Sikkerhed	9	4.1.3	Skriftlige kendetegn	19
3.1	Generelle anvisninger	9	4.1.4	Enheder	19
3.1.1	Læs brugsanvisningen	9	4.2	Skrueretning ved skruer	19
3.1.2	Gyldighed	9	4.3	Drejningsmomenter	19
3.1.3	Mærkning af advarsler	10	4.4	Siddeposition	20
3.2	Tilsluttet anvendelse	10	4.5	Slitage	21
3.3	Kørsel på offentlige veje	12	4.6	Carbonkomponenter	22
3.3.1	Cykelhjelm	13	4.7	Beskyttelse mod tyveri	22
3.3.2	Styrbøjler	13	4.8	Tilladt samlet vægt	22
3.3.3	Yderligere forskrifter	14	4.8.1	Find nettovægt	23
3.4	Ændringer	15	4.8.2	Beregn samlet vægt	23
3.5	Resterende farer	15	4.9	Transport	23
3.6	Transport af børn	15	4.10	Inden kørsel	24
3.6.1	Medbringning af børn i barnestol	16	4.11	Kontrolanvisning	25
3.6.2	Medbringelse af børn i børneanvænger	17	4.12	Efter et styrt	26
4	Grundlag	18	4.13	Rengøring og behandling	26
4.1	Symboler og begreber	18	5	Bremser	28

Indholdsfortegnelse

5.1 Kontrol af bremses	30	6.2.2 Navdynamo	42
5.2 Bremserebs-tilknytning	31	6.3 Indstillinger	43
5.3 Parkeringsbremse	31	6.3.1 Lodret indstilling	43
5.4 Fælgbremse	32	6.3.2 Vandret indstilling	43
5.4.1 Grundlag	32	7 Gearskifte	44
5.4.2 Betjening	35	7.1 Udvendige gear	45
5.4.3 Indstillinger	35	7.1.1 Grundlag	45
5.5 Rullebremse	37	7.1.2 Betjening	47
5.5.1 Grundlag	37	7.1.3 Indstillinger	49
5.5.2 Betjening	37	7.2 Navgear	51
5.5.3 Indstillinger	37	7.2.1 Grundlag	51
5.6 Fodbremse	38	7.2.2 Betjening	51
5.6.1 Grundlag	38	7.2.3 Indstillinger	53
5.6.2 Betjening	39	7.3 Automatgear	56
5.6.3 Indstillinger	39	7.4 Kickback-gear	56
6 Lys	40	7.5 Friløbsnav	56
6.1 Grundlag	40	8 Stramning af kæde	57
6.2 Betjening	41	8.1 Grundlag	57
6.2.1 Dynamo	42	8.2 Indstillinger	57

Indholdsfortegnelse

8.2.1	Excenter kædestrammer	57	10.1.3	Indstillinger	64
8.2.2	Kædestrammer ved dropouts	58	10.2	Sadel	68
9	Motorer	60	10.2.1	Grundlag	68
9.1	Kranksæt	60	10.2.2	Indstillinger	68
9.1.1	Grundlag	60	10.3	Bagagebærer	71
9.1.2	Betjening	60	10.3.1	Grundlag	71
9.1.3	Kontrol af kranksæt	60	10.3.2	Betjening	72
9.2	Kædetræk	61	10.4	Bagage	73
9.2.1	Grundlag	61	10.5	Ringeklokke	74
9.2.2	Betjening	61	10.5.1	Grundlag	74
9.2.3	Indstillinger	61	10.5.2	Betjening	74
9.3	Remtræk	62	10.5.3	Indstillinger	74
9.3.1	Grundlag	62	10.6	Støttefod	74
9.3.2	Betjening	63	10.6.1	Grundlag	74
9.3.3	Indstillinger	63	10.6.2	Betjening	75
10	Yderligere komponenter	64	10.6.3	Indstillinger	75
10.1	Styr	64	10.7	Ringlås	75
10.1.1	Grundlag	64	10.7.1	Låsning af ringlåsen	75
10.1.2	Betjening	64	10.7.2	Åbning af ringlåsen	75

Indholdsfortegnelse

10.8 Quick release	76	12.1 Opbevaring	91
10.8.1 Grundlag	76	12.2 Bortskaffelse	92
10.8.2 Betjening	76	12.2.1 Bortskaffelse af emballage	92
10.8.3 Indstillinger	77	12.2.2 Bortskaffelse af smøre- og plejemidler	92
10.9 Affjedring	78	12.2.3 Bortskaffelse af dæk og slanger	92
10.9.1 Fjedergaffel	78	12.2.4 Bortskaffelse af cykel	92
10.9.2 Affjedret saddelpind	82	13 Eftersynsprotokol	93
10.10 Foldecykel	84	14 Cykelpapirer	95
10.10.1 Grundlag	84	15 Overdragelsesprotokol	97
10.10.2 Betjening	84	15.1 Forhandler	97
10.10.3 Indstillinger	85	15.2 Kunde	97
11 Hjul og dæk	86	16 Kolofon	98
11.1 Hjul	86		
11.1.1 Grundlag	86		
11.1.2 Indstillinger	87		
11.2 Dæk og ventiler	87		
11.2.1 Grundlag	87		
11.2.2 Indstillinger	90		
12 Opbevaring og bortskaffelse	91		

3 Sikkerhed

3.1 Generelle anvisninger

3.1.1 Læs brugsanvisningen

Læs alle advarsler og bemærkninger i denne brugsanvisning grundigt igennem, inden du bruger cyklen.

Opbevar alle brugsanvisninger inden for rækkevidde, så de altid er tilgængelige. Hvis du giver din cykel videre til tredjeperson, bedes du også at give brugsanvisningen med.

3.1.2 Gyldighed

Denne brugsanvisning er gyldig for cykelmodellerne fra og med 2018.

Afhængig af modellen er din cykel eller elcykel (pedelec) ikke godkendt til at køre på offentlige veje, sammenlign her med figur »StVZO-mærkat« eller »Lys«, om din cykel eller elcykel er godkendt til at køre på offentlige veje.

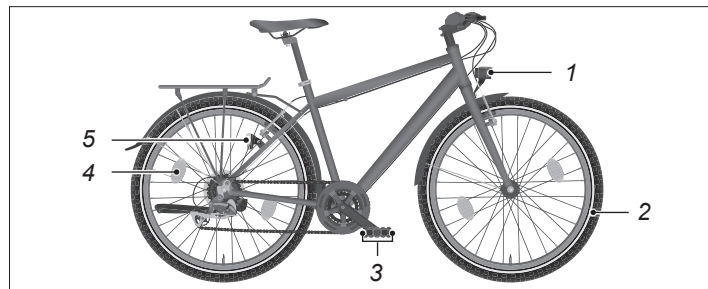
Cykler eller el-cykler uden tilladelse til at køre på offentlige veje er udstyret med en passende mærkning på sadelrøret eller skrårøret (se figur »StVZO-mærkat«).

- Kontroller på baggrund af figuren *StVZO-mærkat* eller *lygter*, om din cykelmodel eller din elcykelmodel har tilladelse til at køre på offentlige veje (se kapitel »Kørsel på offentlige veje« på side 12).

Elcykler (pedelecs) har derudover en supplerende original brugsanvisning for motoren.

Figur: StVZO-mærkat (eksempel)

Figur: Lygter (eksempel)

1 Forlygte med
refleks (hvid)	4 Siderefleks (gul)
2 Lysstriber (hvid)	5 Baglygte med
refleks (rød)
3 Refleks på pedalen (gul)	

3.1.3 Mærkning af advarsler

Meningen med advarslerne er at gøre dig opmærksom på eventuelle farer. Advarslerne kræver din fulde opmærksomhed samt forståelse af ordlyden. Hvis en advarsel ikke følges, kan det medføre kvæstelser for dig eller andre personer. Advarslerne alene hindrer ingen farer. Følg alle advarsler, for at forhindre en risiko ved brugen af cyklen.

Advarsler findes i følgende kategorier:

ADVARSEL

Signalordet "Forsigtig" beskriver en fare med en mellemstor risiko, der kan resultere i dødsfald eller alvorlige kvæstelser, hvis den ikke undgås.

FORSIGTIG

Signalordet beskriver en fare med en lav risiko, der kan resultere i mindre eller moderate kvæstelser, hvis den ikke undgås.

BEMÆRK

Signalordet advarer mod mulige materielle skader.

3.2 Tilsigtet anvendelse

ADVARSEL

Farer for børn og personer med utilstrækkelig viden eller evner!

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Benyt udelukkende cyklen, efter at du er blevet fortrolig med betjeningen og alle funktionerne.
- Lad ikke personer med nedsatte fysiske, sensoriske eller mentale evner eller mangel på erfaring og viden, benytte cyklen.
- Lad ikke børn lege med cyklen.
- Sørg for, at det ikke er børn, der gennemfører rengøring, pleje og vedligeholdelse.

ADVARSEL

Børns utilstrækkelig viden eller evner.

Kvælningsfare!

- Lad ikke børn lege med emballagefolien. Børn kan under leg sidde fast i den og blive kvælt.

ADVARSEL

Bremselængden kan blive længere eller cyklen kan skride væk i kurver, f.eks. ved fugtigt vejr eller snavsede veje.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Tilpas din kørestil til vej- og vejrforholdene.

ADVARSEL

Brud på konstruktionsdele ved ikke tilsigtet brug.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Benyt udelukkende cyklen, som det er beskrevet i den tilsigtede brug.

FORSIGTIG

Steder, hvor man kan blive indfanget, pga. bevægelige dele på cyklen.

Fare for kvæstelser!

- Bær tætsiddende tøj.
- Undgå, at løse bånd hænger nedad, f.eks. snøreband eller bånd fra jakker.

FORSIGTIG

Udskridning pga. forkert skotøj.

Fare for kvæstelser!

- Bær sko med skridsikker sål.

FORSIGTIG

Manglende kontrol over cyklen.

Fare for kvæstelser!

- Når du cykler, så hold godt fast i begge cykelhåndtag med hænderne.
- Vær altid klar til at bremse.
- Kør aldrig uden hænder eller med én hånd.

BEMÆRK

Øget slitage og brud på konstruktionsdele ved forkert brug af din cykel.

Risiko for beskadigelse!

- Spring ikke over ramper eller jordbunker med cyklen.
- Kør ikke med cyklen over trapper eller andre forhøjninger, f.eks. kantsten eller klipper.
- Kør ikke gennem steder med dybt vand.

Producenten eller den autoriserede forhandleren hæfter ikke for skader, der er forårsaget af utilsigtet brug. Brug udelukkende cyklen på den måde, som det beskrives i denne brugsanvisning. Enhver anden brug regnes som utilsigtet og kan føre til ulykker, alvorlige kvæstelser eller skader på cyklen.

Garantien bortfalder ved utilsigtet brug af cyklen.

Cyklen er beregnet til brug af en person, hvor den korrekte siddeposition er indstillet til dennes højde.

Cyklen er beregnet til brug på veje og faste stier med glat overflade.

Vej i skoven og på marker samt private områder udgør også offentlige veje, hvis de er offentligt tilgængelige.

Cyklen er ikke beregnet til brug ved meget høj belastning, f.eks. regnes anvendelse til væddeløb eller konkurrencer som utilsigtet.

Cyklen er beregnet til at blive benyttet med en barnestol, en anhænger eller et anhængersystem, hvis det står i cykelpapirerne (se kapitel »*Cykelpapirer*« på side 95).

3.3 Kørsel på offentlige veje

ADVARSEL

Forkert eller utilsigtet brug.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Benyt kun cyklen til kørsel på offentlige veje, hvis udstyret overholder de nationale forskrifter ift. vejkørsel.
- Vær opmærksom på og følg de nationale og regionale forskrifter ved kørsel på offentlige veje.

ADVARSEL

Manglende hovedbeskyttelse.

Fare for kvæstelser!

- Bær en egnet cykelhjelme under kørslen.

ADVARSEL

Dårlig synlighed hos andre trafikanter.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Bær lyst tøj med reflekterende elementer under kørslen.

ADVARSEL

Uopmærksomhed i trafikken.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Mist ikke koncentrationen under kørslen pga. andre opgaver, f.eks. når du tænder for lyset.
 - Benyt ikke mobile apparater under kørslen, f.eks. smartphones eller MP3-afspillere.
 - Kør ikke på cyklen, hvis du har indtaget alkohol, stoffer eller påvirkende medikamenter.
-
- Sørg for at få information om de pågældende gyldige forskrifter ift. kørsel på offentlige veje i landet/regionen, f.eks. hos trafikministeriet.
 - Sørg for løbende at få information om ændret indhold af de gyldige forskrifter.
 - Kør på en sådan måde, så ingen tager skade, bliver truet, forhindret eller generet.
 - Benyt de veje, der er beregnet til cykler.

3.3.1 Cykelhjeml

- For din sikkerhed: Bær en cykelhjeml, også selvom der ikke er nogen lovmæssig pligt til det.
- Lovgivning og forskrifter kan til enhver tid ændre sig. Sørg for løbende at få information om de specifikke nationale og regionale forskrifter.
- Bær en passende cykelhjeml, der er testet iht. standarden DIN EN 1078 og er udstyret med CE-mærket.

3.3.2 Styrbøjler

ADVARSEL

Længere bremselængde pga. større afstand til bremserebene.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Sørg for at lære styrbøjlerne og aktiveringen af bremserebene at kende.
- Kør særligt forudseende, hvis du bruger styrbøjler.

3.3.2.1 Barends

Brug af barends på offentlige veje er forbundet med risici. Hænderne har en længere vej hen til bremsegrebene, og det kan i farlige situationer medføre ulykker.

Barendsene er ekstra greb ved styrets ender, hvormed en bedre kropsstilling evt. kan indtages ved særligt stejle stigninger.

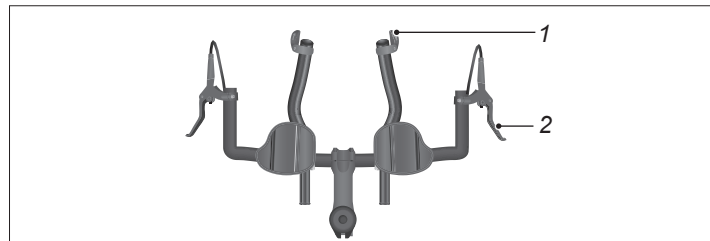
3.3.2.2 Tribøjler

For at kunne indtage en aerodynamisk position på cyklen, f.eks. ved triatlon eller tidskørsel, bruges der tribøjler.

Tribøjler må udelukkende eftermonteres på cykler, der ikke har nogen motor.

Tribøjlernes gearvælgere er ofte placeret for enden af styret. Bremsegrebene er placeret for enden af det normale styr. Når man kører på cyklen i aerodynamisk position, befinder bremsegrebene sig uden for cyklistens direkte rækkevidde.

- Lær køreegenskaberne med tribøjler at kende på et sted, hvor der ikke er trafik, og lær også at håndtere bremsegrebene.
- Når du øver håndteringen af styret, så udeluk andre farekilder, som f.eks. uøvet brug af klikpedaler.
- Tilpas din kørestil til de ændrede køreegenskaber.

Figur: Tribøjler (eksempel)

1 Gearvælger

2 Bremsegreb

3.3.3 Yderligere forskrifter

Ved kørsel i trafikken skal cykler være udstyret med to uafhængige bremser og en ringeklokke.

3.4 Ændringer

ADVARSEL

Ændringer af cyklen eller forkert udvalgte reservedele kan forårsage fejlfunktioner på cyklen.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Benyt udelukkende originale reservedele.

3.5 Resterende farer

Trods overholdelse af alle sikkerhedsanvisninger og advarsler, så er brugen af cyklen alligevel f.eks. forbundet med følgende uforudsigelige resterende farer:

- Andre trafikanters forkerte adfærd
- Uforudsigelige materialefejl eller materialetræthed kan medføre brud eller at komponenters funktioner ikke virker
- Kør forudseende og defensivt.
- Kontroller cyklen før hver cykeltur for revner, farveændringer eller beskadigelser.
- Kontroller funktionen af de sikkerhedsrelevante komponenter, som f.eks. bremserne, før hver cykeltur.
- Få din autoriserede forhandler til at kontrollere cyklen for mulige skader efter et styrt eller en ulykke.

3.6 Transport af børn

ADVARSEL

Ændrede køreegenskaber pga. ekstra vægt.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Overskrid aldrig den maksimale anhængerlast.
- Find et sted væk fra trafikken og bliv fortrolig med køreegenskaberne efter montagen af en barnestol eller en anhænger.
- Tilpas din kørestil til de ændrede køreegenskaber.

ADVARSEL

Brud på konstruktionsdele pga. forkert montage af anhængerkoblingen.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Få din autoriserede forhandler til at montere barnestole, anhængere og anhængerkoblinger.

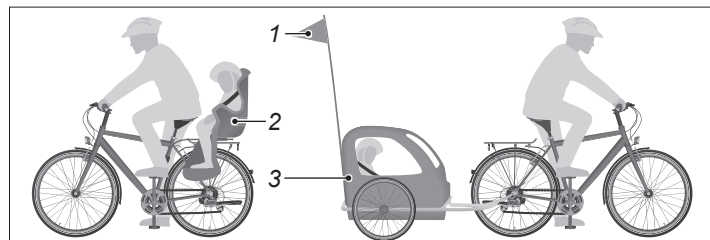
Ved brug af anhængere skal følgende punkter overholdes:

- Få kun monteret anhængere, hvis din cykel er egnet til montagen (se kapitel »Cykelpapirer« på side 95).
- Overhold den maksimale anhængerlast:
 - Den maksimale anhængerlast for ubremsede anhængere er 40 kg.
 - Den maksimale anhængerlast for bremsede anhængere er 80 kg.

- Vær opmærksom på, at den maksimalt tilladte samlede vægt for cyklen ikke må overskrides, når der transporteres børn i barnestol eller anhænger (se kapitel »*Siddeposition*« på side 20).
- Få din autoriserede forhandler til at rådgive dig om egnede barnestole, anhængere og anhængersystemer til din cykel.
- Vælg en børneanhænger, der er blevet kontrolleret iht. DIN EN 15918, da det kun er en børneanhænger, der er blevet kontrolleret iht. DIN EN 15918, som giver den nødvendige sikkerhed.
- Kontroller jævnligt de sikkerhedsrelevante elementer, som f.eks. trækstangen eller lyset.
- Transporter udelukkende et barn i barnestolen eller børneanhænger, hvis barnet er under 7 år og vejer under 22 kg.
- For at have lov til at transportere et barn i barnestolen eller børneanhænger, skal du mindst være 16 år.
- Transporter udelukkende et barn i barnestolen eller børneanhænger, hvis det bærer en passende cykelhjelm, der er testet ift. standarden og er udstyret med CE-mærket.
- Overhold de nationale og regionale forskrifter ift. brugen af barnestole, anhængere og anhængersystemer.
- Brems tidligere og planlæg en længere bremselængde og trægere styreegenskaber.
- Lær dit barn korrekt adfærd under cyklingen.
- Kør forudseende og defensivt.

3.6.1 Medbringning af børn i barnestol

- Få udelukkende monteret barnestole på stellet. Fastgørelse af tilbehør (barnestol) vha. **fjederklømme** kan medføre brud på **bagagebæreren** og er **forbudt**.
- Sørg for at omslutte sadlens fjedre og den affjedrede sadelpind fuldstændig ved montagen af en barnestol.
- Sørg for at tildække alle bevægelige komponenter fuldstændig, f.eks. med en skærm.

Figur: Transport af børn

1 Vimpel

2 Barnestol

3 Børneanhænger

3.6.2 Medbringelse af børn i børneanhænger

ADVARSEL

Kraftig acceleration og høj hastighed ved el-cykler (pedelecs).

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Kør med moderat hastighed, når du kører med en børneanhænger.
 - Tag hensyn til en lang bremselængde pga. børneanhængers skubbekraft.
-
- Vær opmærksom på, at din cykel er væsentlig længere med anhängersystem.
 - Transporter maksimalt to børn i børneanhænger.
 - Benyt udelukkende anhængere med et fungerende lys, der overholder de nationale og regionale forskrifter.
 - Vælg en anhænger med sikkerhedsanordning, så barnet sidder sikkert.
 - Sørg for at udstyre anhænger med en mindst 1,5 m høj og bøjelig stang med vimpel i lysende farver samt afdækninger af hjulene.
 - Vælg for maksimal sikkerhed en model med et stabilt rum til passagerer og sikkerhedsseler, der er blevet kontrolleret iht. DIN EN 15918.

4 Grundlag

4.1 Symboler og begreber

4.1.1 Symboler

1. Handlingsanvisninger med bestemt rækkefølge begynder med et tal.
- Handlingsanvisninger uden fast rækkefølge begynder med et punkt.
- Oprensninger begynder med en såkaldt tankestreg.

Bemærkning: Supplerende bemærkninger til hhv. handlingsanvisningerne og anvendelsen.

4.1.2 Begreber

Dynamo: I modsætning til hvad der er normalt, anvendes begrebet »dynamo« i stedet for »lysmaskine«.

Frempind med udvendig bespænding: I modsætning til hvad der er normalt, anvendes begrebet »frempind med udvendig bespænding« i stedet for »frempind til styrrør uden gevind«.

Dropouts: Forbindelse af sadelstræberen og kædestræberen. Baghjulets akse skrues fast i stellet dropouts.

Modhold: I modsætning til hvad der er normalt, betegnes grebet, der er monteret som modleje ved fodbremsen på kædestræberen, som modhold.

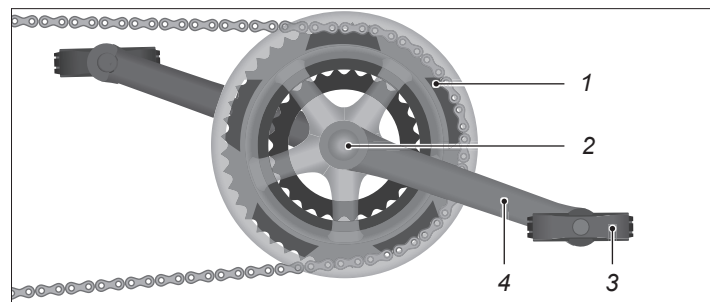
Bremsegreb: I modsætning til hvad der er normalt, betegnes grebet, der er fastgjort til styret med henblik på at betjene hhv. fælg-, trommel- og skivebremsen, som bremsegreb.

Trykpunkt (hydraulisk bremse): Position af bremsegrebet, hvor bremsen begynder at bremse.

Lock-out: Funktion til at låse fjedergaflen.

Kranksæt: Modul bestående af pedaler, pedalarme, krankboks og kædehjul.

Sag: Sænkningen af affjedringen, der alene forårsages af cyklistens vægt.

Figur: Kranksæt

1 Kædehjul

2 Krankboks

3 Pedal

4 Pedalarm

4.1.3 Skriftlige kendetegn

Kursivskrift anvendes til billedtekster og teksthenvísninger.

4.1.4 Enheder

Enhed	Betydning	Enhed for
1/min	pr. minut	Omdrejninger
Bar	Bar	Tryk (forældet)
g	Gram	Vægt (= kg/1000)
kg	Kilogram	Vægt (= g×1000)
kPa	Kilopascal	Tryk
Nm	Newtonmeter	Drejningsmoment
psi	pound per square inch	Tryk (USA, forældet)
"	Tommer	Længde (USA); 1 tomme = 2,54 cm

4.2 Skrueretning ved skruer

- Skru skruer, stikaksler og møtrikker fast med uret.

Bemærkning: Hvis der er en afvigelse fra denne regel, så gøres der i det pågældende kapitel opmærksom på en ændret skrue-retning . Vær opmærksom på de pågældende bemærkninger.

4.3 Drejningsmomenter

ADVARSEL

Materialetræthed pga. fagligt ukorrekt fastskruning af skrueforbindelser.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Benyt ikke cyklen, hvis du bemærker løse skrueforbindelser.
- Skrueforbindelser skal strammes fagligt korrekt med en momentnøgle og de korrekte drejningsmomenter.

For en fagligt korrekt stramning af skrueforbindelserne, skal drejningsmomenterne overholdes. Til det formål er der brug for en momentnøgle med et passende indstillingsområde.

- Hvis du ikke har nogen erfaring med håndteringen af momentnøgler, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere skrueforbindelserne.
- Enkelte af cyklens komponenter er mærket med angivelser ift. drejningsmomenter eller markeringer ift. indstikningsdybden. Overhold under alle omstændigheder disse angivelser og markeringer.

I denne tabel er det ikke alle komponenter, der er opført, drejningsmomenterne er grundlæggende værdier og gælder ikke for komponenter af kulfiber.

Grundlag

- Spørg ved andre komponenter evt. om det passende drejningsmoment eller læs den vedlagte brugsanvisning for komponenterne.

Skrueforbindelse	Drejningsmoment i Nm
Pedalarm (stål / aluminium)	30 / 40
Pedal	30
Akselmøtrik forrest / bagerst (15 mm)	25 / 35
Sadel (justeringsskrue) M6 / M8	14 / 20
Sadel-bespænding M5 / M6	5 / 10
Klemskrue ved dropouts M6	6 / 8
Bremsegreb og gearvælger på styret	3
Frempind med indvendig bespænding (klemspindel frempind med stilk)	8
Frempind med udvendig bespænding (skaftbespænding / styrbespænding)	4 / 5

4.4 Siddeposition

FORSIGTIG

Muskelspændinger og ledsmerter pga. en forkert indstillet siddeposition.

Fare for kvæstelser!

- Få din autoriserede forhandler til at indstille siddepositionen.

FORSIGTIG

Begrænset tilgængelighed af betjeningsselementer på styret pga. en forkert siddeposition.

Fare for ulykker og kvæstelser!

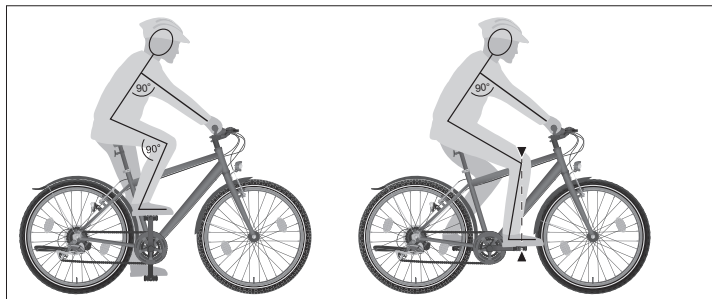
- Få din autoriserede forhandler til at indstille siddepositionen.

Den optimale siddeposition afhænger af cyklens stelstørrelse, cyklistens højde samt styrets og sadlens indstillinger. Til indstillingen af den optimale siddeposition er det nødvendigt med faglig viden.

Den optimale siddeposition kan derudover også afhænge af den måde, som cyklen bruges på, f.eks. hvis den primært benyttes til sport.

De væsentlige kendetegn ved en optimal siddeposition er:

- Når en pedal står øverst, så er det øverste bens knævinkel og armvinklen 90°. Det nederste ben er let bøjet (se figur »Kendetegn ved en optimal siddeposition«, til venstre).
- Når en pedal står forrest, så befinder knæet sig over den forreste pedals akse (se figur »Kendetegn ved en optimal siddeposition«, til højre).
- Armene er afslappede og bøjer en smule udad (kan ikke ses på figuren).
- Ryggen står ikke lodret ift. sadelpinden.

Figur: Kendetegn ved en optimal siddeposition

Hvis den optimale siddeposition ikke kan opnås ved indstillingen af sadlen og styret, så er det på mange cykelmodeller muligt at udskifte de pågældende komponenter.

Ved salg eller overdragelse af cyklen til en anden person, så er det en mulighed for en anden brug af cyklen.

- Hvis siddepositionen ikke kan indstilles optimalt, så få din autoriserede forhandler til at montere komponenter med andre mål.

4.5 Slitage

ADVARSEL

Fejlfunktioner pga. en høj grad af slitage, materiale-træthed eller løse skrueforbindelser.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Kontroller din cykel regelmæssigt.
- Benyt ikke cyklen, hvis du bemærker en høj grad af slitage eller løse skrueforbindelser.
- Benyt ikke cyklen, hvis du bemærker revner, deformationer eller farveændringer.
- Få med det samme din autoriserede forhandler til at kontrollere cyklen, hvis du bemærker en høj grad af slitage, løse skrueforbindelser, deformationer, revner eller farveændringer.

Cykelkomponenter er, ligesom alle mekaniske komponenter, sliddele. Stærk belastning og forkert brug øger slitage. Forskellige materialer har individuelle egenskaber ift. slitage.

Slitage af komponenter af aluminium, carbon eller kompositmaterialer kan kun vurderes af en autoriseret forhandler.

For stel, forgaffer og hjul af carbon og kompositmaterialer er hårde slag, stød og spændinger skadelige. Materialets indre struktur ændres på en skadelig måde, uden at det er synligt.

- Få rådgivning af din autoriserede forhandler om sliddelene på din cykel.
- Kontroller regelmæssigt tilstanden for alle sliddele.
- Plej sliddelene regelmæssigt.

4.6 Carbonkomponenter

ADVARSEL

Ikke synlige revner og deformationer af carbonkomponenter.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Få en autoriseret forhandler til at kontrollere carbonkomponenter efter styrt, overbelastninger og alvorlige stød.

BEMÆRK

Øget slitage pga. forkert pleje af carbonkomponenter.

Risiko for beskadigelse!

- Undgå at carbonkomponenter kommer i kontakt med fedt og olie.

4.7 Beskyttelse mod tyveri

- Beskyt din cykel mod tyveri.
- Ved modeller med ringlås: Hvis du ikke kan holde opsyn med din cykel, så lås ringlåsen.

Bemærkning: Benyt en kæde- eller kabellås i stål som effektiv beskyttelse mod tyveri, og lås cyklen fast til en fast genstand, f.eks. et cykelstativ.

Ringlåsen beskytter ikke i tilstrækkelig grad mod tyveri.

4.8 Tilladt samlet vægt

Tilladt samlet vægt:

– Fælgstørrelse børnecykel 20 tommer:	45 kg
– Fælgstørrelse børnecykel 24 tommer:	60 kg
– Fælgstørrelse børnecykel 26 tommer:	80 kg
– Fælgstørrelse 20 tommer:	80 kg
– Fælgstørrelse 24 tommer:	80 kg
– Fælgstørrelse 26 tommer:	120 kg
– Fælgstørrelse 28 tommer:	120 kg

Mulige afvigelse ift. den tilladte samlede vægt (se kapitel »Cykel-papirer« på side 95).

- Hvis du har en el-cykel, så læs den separate brugsanvisning for motoren angående den tilladte samlede vægt for din elcykel.

4.8.1 Find nettovægt

- Find nettovægten for din cykel ved at veje den, evt. med alt optionelt udstyr.

Bemærkning: Det er optimalt at finde vægten med en hængevægt. Bed evt. din autoriserede forhandler om at finde din cykels nettovægt.

4.8.2 Beregn samlet vægt

Den faktiske samlede vægt udregnes på følgende måde:

Cykel + kører (inkl. rygsæk) + bagage = samlet vægt

Til bagagen hører cykeltasker, kurve, barnestole og anhængere.

Da vægten af anhænger og dens last i høj grad påvirker bremseevnen, skal den 100% regnes til den samlede vægt.

Bemærkning: Vær særlig forsigtig med børneanhængere, der kombineres med elcykler, da de har en højere hastighed og længere bremselængde.

4.9 Transport

BEMÆRK

Forkert benyttelse af cykelholdere.

Risiko for beskadigelse!

- Benyt udelukkende tilladte cykelholdere, hvor cyklen kan transporteres oprejst.
- Indhent oplysninger om brugen af cykelholdere, f.eks. hos din autoriserede forhandler.
- Sørg for at sikre, at cyklen ikke kan skride ud og falde ned.

Afhængig af modellen, er en transportsikring til skivebremsen inkluderet i leverancen.

- Få din autoriserede forhandler til at forklare dig brugen af transportsikringen.
- Transportsikringen benyttes ved transport af cyklen.
- Transporter cyklen stående.

4.10 Inden kørsel

ADVARSEL

Cyklen opfører sig på en uventet måde.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Øv at bremse samt at skifte gear på et sted, hvor der ikke er trafik.
- Kør først ud i trafikken med cyklen, når du kender den måde, som cyklen opfører sig på, og du er fortrolig med betjeningen af den.

ADVARSEL

Efter de første cyklede kilometer kan kabler blive længere og eger eller skrueforbindelser kan løsne sig. Funktionen af cyklens komponenter kan evt. ikke virke, f.eks. i form af manglende opbremsning.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Få din autoriserede forhandler til at gennemføre et eftersyn efter de første 200 km.

ADVARSEL

Materialebrud pga. driftsrelateret slitage og løse skrueforbindelser.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Kontroller cyklen før hver køretur iht. kontrolanvisningen.
- Hvis du er i tvivl, så få din autoriserede forhandler til at vise dig, hvordan cyklen kontrolleres.
- Brug kun cyklen, når den er uden skader.
- Brug kun cyklen, når du ikke bemærker en høj grad af slitage og ikke finder nogen løse skrueforbindelser.

Din autoriserede forhandler har færdigmonteret og indstillet din cykel og den er køreklar.

Lær din cykel at kende før den første cykeltur.

- Når du cykler, så hold godt fast i begge cykelhåndtag med hænderne.
- Kør ikke med én hånd, da styret kan dreje sig rundt, når du bremser.
- Aktiver bremsegrebene flere gange ved hydrauliske bremser, så bremsebelægningerne centrerer i bremsekalibren.
- Væn dig til din cykels køreegenskaber på steder uden nogen trafik.
- Hvis tilknytningen af bremsegrebene til hhv. forhjuls- og baghjulsbremsen er uvant for dig, så få din autoriserede forhandler til at ændre dem.

- Find et sted, hvor der ikke er trafik, og bliv fortrolig med dit bremsesystems bremseegenskaber ved lav hastighed (se kapitel »*Bremser*« på side 28).
- Øv håndteringen af gearskifteren på et sted, hvor der ikke er trafik, indtil du kan betjene gearskifteren på en sådan måde, så din opmærksomhed ikke påvirkes af det.
- Kontroller, at du også ved længere cykelture har en behagelig siddeposition, samt at du kan betjene alle komponenter på styret på en sikker måde under kørslen.

4.11 Kontrolanvisning

- Kontroller cyklen grundigt for skader og stor slitage, inden du kører afsted.

Kontroller før hver cykeltur:

- **bremserne**
 - Træk cyklen og betjen en bremse ad gangen, det bremsede hhv. for- og baghjul skal blokere.
- **gearskiftet**
 - Kontroller, at gearskiftet fungerer.
- **strammeanordningerne**
 - Kontroller forspændingen for alle strammeanordninger.
 - Kontroller, at alle strammeanordninger sidder korrekt.

- **stellet, forgafflen og sadelpinden**
 - Der må ikke være nogen synlige revner, deformationer eller farveændringer på stellet, forgafflen eller sadelpinden.
- **skrue- og stikforbindelserne**
 - Visuel kontrol af skrue- og stikforbindelserne.
- **kranksættet**
 - Kontroller, at kranksættet fungerer og sidder ordentlig fast.
- **lyset**
 - Kontroller, at forlygten og baglygten fungerer.
- **ringeklokken**
 - Når du bruger klokken, skal der kunne høres en tydelig lyd.
- **styret og frempinden**
 - Kontroller, at styret og frempinden sidder ordentlig fast.
 - Visuel kontrol af styret og frempinden ift. revner, deformationer eller farveændringer.
- **dækkene**
 - Kontroller dækkene for revner, fremmedlegemer og dæktryk.
- **fælgene og egerne**
 - Visuel kontrol af fælgene.
 - Kontroller, at egerne har en ensartet spænding.

4.12 Efter et styrt

ADVARSEL

Efter et styrt eller en ulykke kan der opstå skjulte skader på cyklen, f.eks. krakelering. Komponenter af carbon eller aluminium kan være beskadigede, også selvom det ikke er til at se.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Få din autoriserede forhandler til at kontrollere cyklen omhyggeligt ift. mulige skader efter et styrt eller en ulykke.
- Kør ikke på cyklen, hvis der er synlige skader på cyklen eller det må antages, at der er skader.

Ved et styrt eller en ulykke kan komponenter af carbon beskadiges. Skader på komponenter af carbon er ikke altid synlige. Tråde eller lakker kan løsne sig eller blive ødelagt og komponenternes styrke kan falde.

- Få din autoriserede forhandler til at udskifte komponenter af carbon efter et styrt eller en ulykke.
- Kontroller alle cyklens komponenter efter mindre styrt, f.eks. hvis cyklen er væltet (se kapitel »Kontrolanvisning« på side 25).
- Tag kontakt til din autoriserede forhandler hvis du er i tvivl, eller hvis der er reparationer.

4.13 Rengøring og behandling

FORSIGTIG

Klemning og kvæstelse af legemsdele pga. bevægelige dele.

Fare for kvæstelser!

- Vær forsigtig ved håndteringen af bevægelige dele, så du ikke får klemt fingrene.
- Bær evt. beskyttelseshandsker.

BEMÆRK

Anvendelse af forkert rengøringsmiddel.

Risiko for beskadigelse!

- Anvend ikke aggressive rengøringsmidler.
- Anvend ingen skarpe, kantede eller metalliske rengøringsgenstande.
- Rengør aldrig cyklen med en hård vandstråle eller en højtryksrenser.

! BEMÆRK

Olie eller fedt drypper ned.

Forurening!

- Vær opmærksom på, at ingen olie eller fedt drypper ned.
- Fjern med det samme spildt olie eller fedt med en klud.
- Bortskaf spildt olie eller rester af fedt på en miljøvenlig måde iht. de gældende specifikke nationale og regionale bestemmelser.

Det har du brug for ved rengøring:

- Rene rengøringsklude;
- Mildt, lunkent sæbevand;
- Blød børste eller svamp;
- Rengørings- og konserveringsmidler.
- Få evt. din autoriserede forhandler til at rådgive dig om egnede rengørings- og konserveringsmidler.
- Rengør cyklen med det samme, hvis den bliver beskidt, f.eks. efter en cykeltur i regnvej.
- Rengør også cyklen regelmæssigt ved små mængder af snavs.
- Tør alle overflader og komponenter af med en let fugtet svamp.
- Anvend mildt sæbevand til at gøre svampen fugtig.

- Tør efter rengøring alle overflader og komponenter af, så de er tørre.
- Behandl lakflader og metalliske overflader på stellet mindst en gang hvert halve år.
- Behandl ved fælgbremses ikke fælgene, og ved skivebremses ikke bremseskiverne.
- Vær opmærksom på og følg bemærkningerne fra den vedlagte information fra producenten ift. rengøring af enkelte komponenter.
- Hvis du bruger cyklen under hårde betingelser, forkorter du rengørings- og behandlingsintervallerne.

Hårde betingelser er for eksempel:

- Hyppig brug i krævende terræn.
- Brug i dårligt vejr, f.eks.:
- Om vinteren: særlig fare for rust pga. salt på vejene.
- Ved slam eller mudder: øget slitage pga. kraftigt snavs på bevægelige dele.
- I saltholdige omgivelser: særlig fare for rust pga. saltholdig luft.
- I nærheden af husdyrhold: særlig fare for rust pga. ammoniakholdig luft.

5 Bremsler

ADVARSEL

Forlænget bremselængde pga. reduceret bremseydelse ved fugtighed.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Tilpas din kørestil og din hastighed til vej- og vejrforholdene.

ADVARSEL

Fare for at vælte ved at trække i forbremsen.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Brug bremsegrebet til forhjulet forsigtigt ved høje hastigheder for at undgå at vælte.
- Tilpas bremsernes bremsekraft til køresituationen for at undgå at blokere hjulene.
- Brems altid med begge bremser samtidig for at opnå en optimal bremseevne.

ADVARSEL

Blokering af baghjulet kan forårsage styrt.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Brug bagbremsen forsigtigt for at undgå blokering af baghjulet ved kørsel i sving.

ADVARSEL

Forkerte bremseklodser kan medføre en reduceret eller for stærk bremseydelse eller medføre, at bremserne ikke virker.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Udskift udelukkende bremsekomponenter med originale reservedele, da den korrekte funktion kun kan sikres på den måde.
- Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det nødvendige værktøj til udskiftningen af bremseklodserne, så kontakt din autoriserede forhandler.

ADVARSEL

Muligt tab af synet ved øjenkontakt med bremsevæske.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Beskyt dig mod at bremsevæske kan komme i øjnene.
- Hvis du har fået bremsevæske i øjnene, så skyl straks øjnene med rigeligt klart vand og kontakt en læge med det samme.

ADVARSEL

Mulige kvæstelser ved hudkontakt med bremsevæske.

Fare for ætsning og forgiftning!

- Undgå enhver kontakt med bremsevæsken.
- Hvis du er kommet i kontakt med bremsevæske, så skyl straks de berørte steder med rigeligt klart vand og kontakt en læge med det samme.

ADVARSEL

De hydrauliske bremser virker ikke ved bøjede eller utætte kabler og åbne tilslutninger.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Hvis du finder skader eller utætheder på hydrauliske kabler eller tilslutninger, så benyt ikke cyklen.
- Få din autoriserede forhandler til at reparere bremsen.

Bremsen er en teknisk anordning til at sænke farten på cyklen. Enkeltdelene betegnes samlet set som bremsesystem.

Din cykel er udstyret med mindst to bremser på for- og baghjul, som fungerer uafhængigt af hinanden.

Afhængig af modellen er følgende bremser installeret:

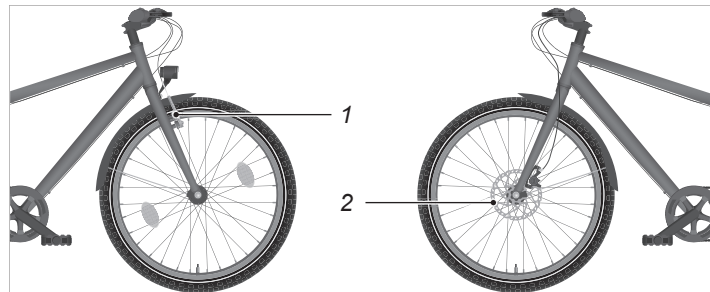
- Fodbremse
- Fælgbremse
- Skivebremse (hydraulisk og mekanisk)
- Tromlebremser
- Kontroller på baggrund af *figuren »Bremsetyper«* og *»Bremsetyper 1«*, hvilke bremser din cykel er udstyret med (se kapitel *»Cykelpapirer«* på side 95).
- For en kort bremselængde, så brems på en ensartet måde med begge bremser.

Bremser

5.1 Kontrol af bremser

Gennemfør alle de følgende anvisninger for for- og bagbremsen.

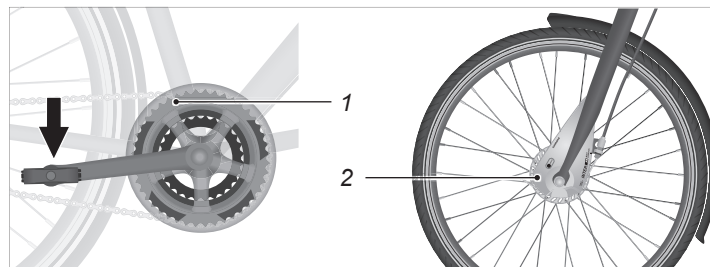
1. Kontroller, at alle bremsesystemets skruer sidder godt fast.
2. Kontroller, om bremsegrebet sidder fast på styret og ikke kan drejes.
 - Hvis du finder løse skruer, så få din autoriserede forhandler til at skrue skruerne fast med en momentnøgle, idet drejningsmomenterne overholdes.
3. Kontroller, om der ved fuldt trukket bremsegreb stadig er mindst 1 cm afstand mellem bremsegrebet og grebet.
 - Hvis afstanden er mindre end 1 cm, så få din autoriserede forhandler til at indstille bremsesystemet.
4. Kontroller om bremsebelægningerne er slidte.
 - Hvis du er i tvivl, så få din autoriserede forhandler til at forklare dig, hvordan du kan bedømme slitagen.
5. Kontroller, om bremseskiven sidder på hjulet uden slør ved at bevæge bremseskiven en smule frem og tilbage.
6. Kontroller, om cyklens hjul blokerer ved trukket bremse.
 - Hvis du konstaterer, at der er en dårlig bremseevne, så få din autoriserede forhandler til at indstille bremsesystemet.

Figur Bremsetyper

1 Fælgbremse

2 Skivebremse

Figur Bremsetyper 1

1 Fodbremse

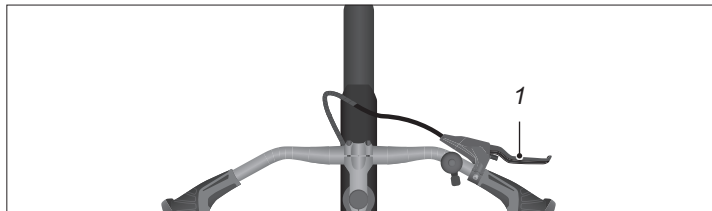
2 Tromlebremser

Bremser

5.2 Bremsegrebs-tilknytning

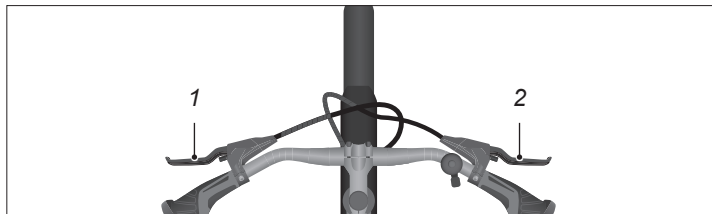
Bremsegrebene har følgende tilknytning i den grundlæggende konfiguration (se figur »Et bremsegreb« og »To bremsegreb«).

- Sæt dig ind i bremsegrebs-tilknytningen inden du cykler. Kontakt din autoriserede forhandler, hvis du ønsker at ændre tilknytningen af bremsegreb.

Figur Et bremsegreb (eksempel)

1 Bremsegreb til forbremsen

Figur To bremsegreb (eksempel)

1 Bremsegreb til forbremsen

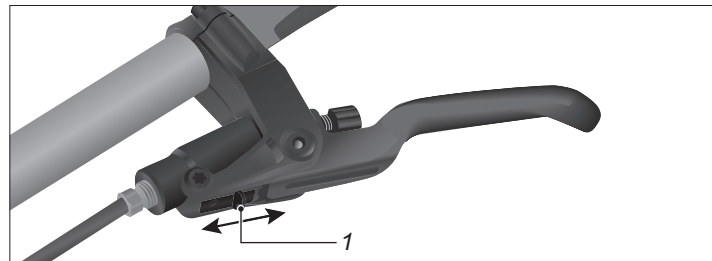
2 Bremsegreb til bagbremsen

5.3 Parkeringsbremse

En parkeringsbremse er en enhed, der kan låse, og som forhindrer, at cyklen ruller væk.

Nogle bremsegreb er udstyret med en parkeringsfunktion, der er forskellige udførelser.

- Kontroller, om dit bremsegreb har en parkeringsfunktion.
 - For at låse bremsen, så træk bremsekablet hen imod styret og skub parkeringsskyderen hen imod bremsegrebet.
 - For at åbne bremsen, så træk bremsekablet hen imod styret og skub parkeringsskyderen hen imod forhjulet.

Figur Parkeringsbremse (eksempel)

1 Parkeringsskyder

5.4 Fælgbremse

ADVARSEL

Brud på fælg pga. slitage.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Få din autoriserede forhandler til at kontrollere fælgene mindst en gang om året eller efter 1000 km.

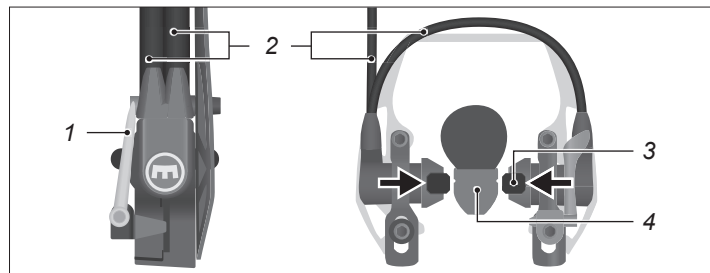
Ved aktivering af bremsegrebet ved en mekanisk fælgbremse, trækker bremsekablet bremsearmene sammen, og bremseklodserne presses mod fælgen (se figur »Mekanisk fælgbremse«).

Ved aktivering af bremsegrebet ved en hydraulisk fælgbremse trykkes liggende bremsestempler i bremseenheden udad vha. olietryk. Bremseklodserne presses i den forbindelse mod fælgen (se figur »Hydraulisk fælgbremse«).

5.4.1 Grundlag

Ved brug af fælgbremsen slides bremseklodserne og fælgen. Ved en fælgbremse med kabeltræk slides bremsekablet også. Ved en hydraulisk fælgbremse slides bremsevæsken også. Gennemfør de følgende anvisninger for for- og bagbremsen.

- Fjern med det samme snavs fra fælgbremsens komponenter og fælgen med en let fugtig klud.
- Kontroller, at alle bremsesystemets skruer sidder godt fast.
- Kontroller, om bremsegrebet sidder fast på styret og ikke kan drejes.

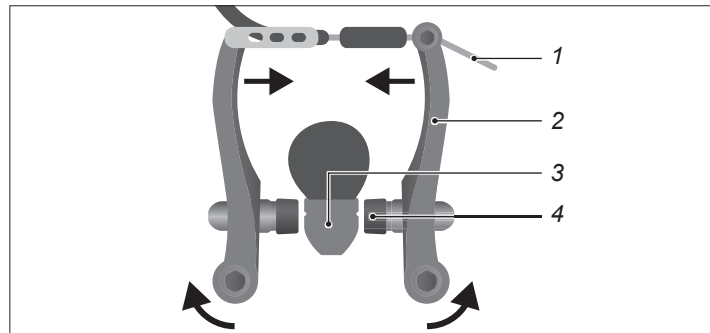
Figur Hydraulisk fælgbremse

1 Lukkegreb	3 Bremseklods
2 Hydraulisk kabel	4 Fælg

- Hvis du finder løse skruer, så få din autoriserede forhandler til at skrue skruerne fast med en momentnøgle, idet drejningsmomenterne overholdes.
- Træk flere gange i bremsegrebet og kontroller, om bremsekablet hænger fast, om der kommer kradse og om der kommer bremsevæske ud af kablerne, tilslutningerne eller bremseklodserne.
- Kontroller, om indhylningen af bremsekablet er beskadiget eller trådene er brækket (visuel kontrol).

Bremser

- Hvis du finder mangelfulde bremsekabler, eller hvis der kommer bremsevæske ud, så benyt ikke cyklen.
- Kontroller, om der ved fuldt trukket bremsegreb, stadig er mindst 1 cm afstand mellem bremsegrebet og grebet.
 - Hvis afstanden er mindre end 1 cm, så få din autoriserede forhandler til at indstille fælgbremsen.
- Kontroller, om hjulene blokerer ved trukket fælgbremse.
 - Hvis du bemærker en lav bremseevne, så få din autoriserede forhandler til at indstille fælgbremsen.
- Vær ved betjening af fælgbremsen opmærksom på usædvanlige lyde.
 - Hvis du hører usædvanlige lyde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere bremsesystemet.

Figur Mekanisk fælgbremse

1 Bremsekabel

2 Bremsearm

3 Fælg

4 Bremseklods

5.4.1.1 Fælgbremse med hurtigspænder

ADVARSEL

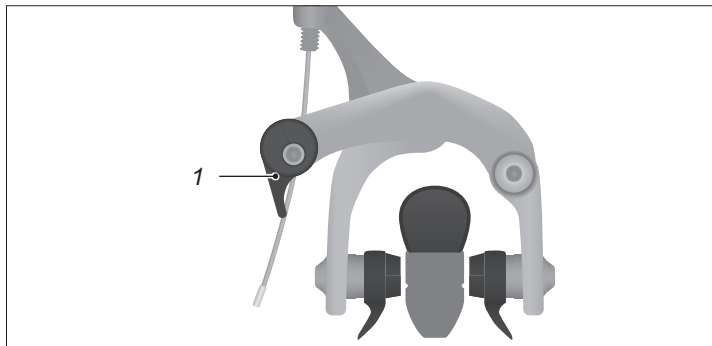
Hvis hurtigspænderen er åben, så virker fælgbremsen ikke.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Sørg før hver cykeltur for at sikre dig, at hurtigspænderen er lukket.

Fælgbremsen er udstyret med et quick release-greb for den hurtige montage og demontage af hjulene.

Bremser

Figur Fælgbremse

1 Quick release-greb

Kontrol af bremseklodser

- Kontroller, om bremseklodsernes slidgrænse er nået.
 - Hvis du er i tvivl, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere bremseklodsernes slidgrænse.

Bremseklodserne skal udskiftes inden bremseklodsernes slidgrænse er nået.

Få din autoriserede forhandler til at udskifte bremseklodserne samt indstille bremsesystemet efterfølgende.

Figur Bremseklods

1 Slidgrænse

Bemærkning: Ikke alle bremseklodser har riller som slidgrænse. Få din autoriserede forhandler til at forklare dig om slidgrænsen.

- Kontroller, om der ved fuldt trukket bremsegreb stadig er mindst 1 cm afstand mellem bremsegrebet og grebet.
 - Hvis afstanden er mindre end 1 cm, så få din autoriserede forhandler til at indstille bremsesystemet.
- Kontroller, om bremseklodserne hhv. slides og forbruges på en ensartet måde på begge sider af fælgen (visuel kontrol).
 - Hvis bremseklodserne slides på en forskellig eller skrå måde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere bremsesystemet.
- Kontroller bremseklodserne for beskadigelser og stærk snavs (visuel kontrol).
 - Hvis bremseklodserne er meget snavsede, så skal du rense dem.
 - Hvis bremseklodserne er beskadigede, så få din autoriserede forhandler til at udskifte dem.
- Kontroller, om bremseklodserne gnider på midten af fælgsiderne.
 - Bremseklodserne skal være indstillet på en sådan måde, så de følger fælgens bøjning så præcist som muligt.
- Tag fat i bremseklodserne og kontroller, om de kan drejes rundt.
 - Hvis du kan dreje bremseklodserne rundt, så få din autoriserede forhandler til at indstille bremseklodserne.

Bremser

- Kontroller, om bremseklodserne ved sammentrækning og løsning af bremsegrebet, bevæger sig ensartet og symmetrisk frem og tilbage i retning af fælgen (visuel kontrol).
- Hvis bremseklodserne ikke bevæger sig ensartet, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere bremsesystemet.

5.4.2 Betjening

Ved samme bremsekraft blokerer baghjulet hurtigere end forhjulet. Afhængig af modellen er din cykel udstyret med forskellige bremsetyper på forhjulet og baghjulet.

- Træk bremsegrebet i retning af styret med fingrene for at bremse (se kapitel »Bremser« på side 28).
- Regulér bremsekraften vha. den kraft, hvormed du trækker i bremsegrebene.

Slip bremsegrebet for at løsne bremsen.

For en kort bremselængde skal du bremse på samme måde med begge bremser, dvs. med hhv. hånd- og fodbremsen.

5.4.3 Indstillinger

ADVARSEL

Tab af bremseydelsen pga. bremsesystemer, der ikke er indstillet fagligt korrekt.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Få udelukkende din autoriserede forhandler til at foretage indstillinger af bremsesystemer.

Indstillingen af bremsesystemet kræver faglig viden.

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det nødvendige værktøj, så kontakt din autoriserede forhandler.

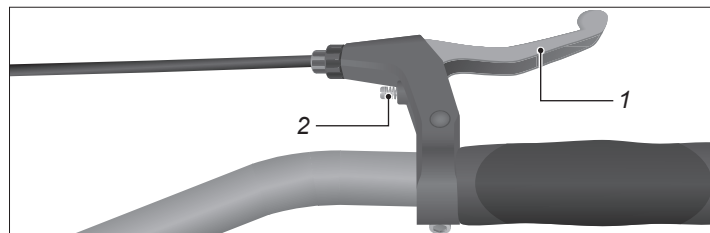
5.4.3.1 Grebets bredde

Indstillingen af grebets bredde indstiller bremsegrebet, så det er tættere på grebet.

- Indstil bremsegrebet på en sådan måde, så du sikkert kan betjene det under kørslen, uden at fjerne hånden fra styret.

Bemærkning: Indstillingen af grebets bredde justerer bremsekablets spænding.

1. Skru justeringsskruen så langt ind, så du sikkert kan betjene bremsegrebet (se figur »Indstillinger af bremsegrebet«).

Figur Indstillinger af bremsekablet

1 Bremsegreb

2 Justeringsskrue

Bremser

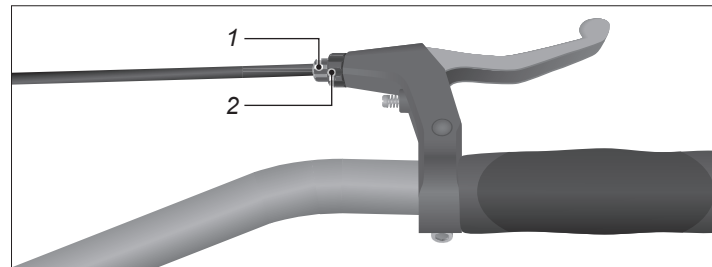
Bemærkning: Afhængig af din model er justeringsskruen en krydskærv- eller umbrakoskrue.

2. Indstil bremsekablets spænding.

5.4.3.2 Bremsekabel

Hvis afstanden mellem bremseklodserne til venstre og højre for fælgen adskiller sig fra hinanden med mere end 1 mm, så skal din autoriserede forhandler foretage en grundindstilling af bremsesystemet inden indstillingen af bremsekablet.

1. Skru kontramøtrikken løs mod uret med en til to omdrejninger (se figur »Indstillinger af bremsekablet«).
2. Drej fingermøtrikken så langt ind eller ud, at afstanden til bremseklodserne på begge sider er på mellem 1 og 2 mm (se figur »Mekanisk fælgbremse«).
 - Hold i den forbindelse fast i bremsekablet foran fingermøtrikken og træk en smule i det, for at fingermøtrikkerne er nemmere at dreje.
3. Drej maksimalt fingermøtrikkerne ud med 5 omdrejninger.
 - Hvis du ikke kan indstille bremseklodserne på denne måde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere bremsesystemet.
4. Kontroller, om du kun kan trække bremsegrebet så langt mod grebet, at afstanden mellem bremsegreb og greb mindst er på 1 cm.
5. Drej kontramøtrikken med uret og skru den fast med begrænset kraft.

Figur Indstillinger af bremsekablet

1 Fingermøtrik

2 Kontramøtrik

5.5 Rullebremse

Rullebremsen er monteret i for- eller baghjulsnavet (se figur »Rullebremse«). Når bremsen aktiveres, presses flere ruller i navhylstret sammen i for- eller baghjulsnavet.

5.5.1 Grundlag

Når rullebremsen bruges, slides bremsekablet, bremserullerne og navhylstret.

5.5.2 Betjening

Ved samme bremsekraft blokerer baghjulet hurtigere end forhjulet. Afhængig af modellen er din cykel udstyret med forskellige bremsetyper på forhjulet og baghjulet.

- Træk bremsegrebet i retning af styret med fingrene for at bremse (se kapitel »Bremser« på side 28).
- Regulér bremsekraften vha. den kraft, hvormed du trækker i bremsegrebene.

Slip bremsegrebet for at løsne bremsen.

For en kort bremselængde, så brems på en ensartet måde med begge bremser.

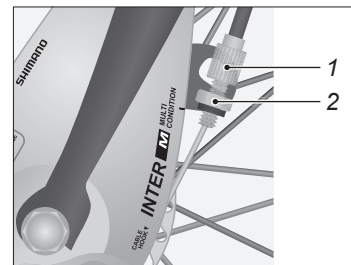
5.5.3 Indstillinger

Bemærkning: Hvis rullebremsen hænger fast når justeringsskruen er skruet helt ind, så skal din autoriserede forhandler foretage en grundlæggende indstilling af bremsen, inden bremsekablet indstilles.

1. Skru kontramøtrikken mod uret med en til to omdrejninger (se figur »Rullebremse«).
2. Skru justeringsskruen så langt ud, så bremsen begynder at hænge fast, uden at bremsegrebet aktiveres.

Hold i den forbindelse fast i bremsekablet og træk en smule i det, for at justeringsskruen er nemmere at dreje.

- Drej maksimalt justeringsskruen ud med 5 omdrejninger.
 - For at tjekke, om bremsen hænger fast, så drej for- eller baghjulet.
3. Skru justeringsskruen ind i trin og skru så langt ind, at for- eller baghjulet drejer frit rundt, når bremsegrebet endnu ikke er blevet trukket.
 4. Kontroller, om du kun kan trække bremsegrebet så langt mod grebet, at afstanden mellem bremsegreb og greb mindst er på 1 cm.
 - Hvis du ikke kan indstille rullebremsen på denne måde, så få din autoriserede forhandler til at indstille rullebremsen.
 5. Drej kontramøtrikken med uret og skru den fast med kontrolleret kraft.

Figur: Rullebremse

1 Justeringsskrue

2 Kontramøtrik

5.6 Fodbremse

ADVARSEL

Ingen effekt af fodbremsen ved en kæde, der er faldet af kædehjulet.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Hvis fodbremsen ikke virker, så brems forsigtigt med bremsegrebet til forhjulet, og hvis der er et bremsegreb til baghjulet, så brems samtidig med det.

Cykler med indvendige gear og cykler uden gear er ofte udstyret med en fodbremse. Den er indbygget i cyklens baghjulsnav og betjenes via pedalerne.

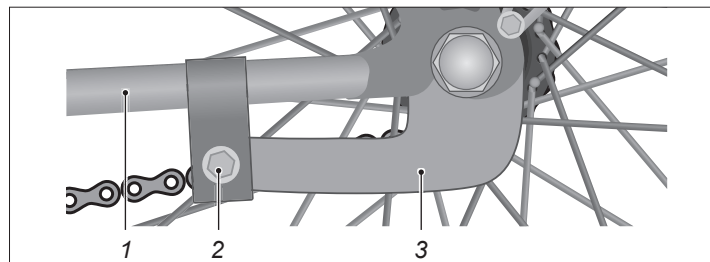
Hvis du frit kan dreje pedalerne baglæns, så er din cykel ikke udstyret med en fodbremse.

5.6.1 Grundlag

Ved aktivering af fodbremsen presses en metalring mod navhylsteret i baghjulets nav og det bremser baghjulet. Pga. konstruktionen optræder slitage først efter lang tids brug.

Kontroller regelmæssigt fodbremsens funktion.

1. Tag fat i modholdet og kontroller, om det sidder godt fast på kædestræberen.
 - Hvis modholdets skrue er løs, så skru den fast med uret, idet du overholder drejningsmomentet.
 - Skru skruen forsigtigt fast med begrænset kraft.
2. Vær ved betjening af fodbremsen opmærksom på usædvanlige lyde.
 - Hvis du hører usædvanlige lyde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere fodbremsen.

Figur: Modhold

1 Kædestræber

2 Skru

3 Modhold

5.6.2 Betjening

- Træd pedalerne baglæns for at bremse (se figur »Fodbremse«).
- Regulér bremsekraften med den kraft, som du bruger til at træde i pedalerne mod modstanden.
- Træd forlæns i pedalerne for at løsne fodbremsen.

Brems på en ensartet måde med hånd- og fodbremsen for en kort bremselængde.

5.6.3 Indstillinger

ADVARSEL

Tab af bremseydelsen pga. ukorrekt indstillede bremses.

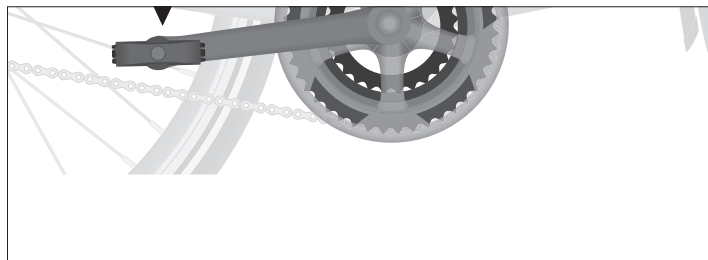
Fare for ulykker og kvæstelser!

- Få udelukkende din autoriserede forhandler til at foretage indstillinger af fodbremsen.
- Få evt. din autoriserede forhandler til at forklare indstillingen af din fodbremse for dig.

Indstillingen af bremserne kræver faglig viden.

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det nødvendige værktøj, så kontakt din autoriserede forhandler.

Hvis du ved opbremsning oplever, at et frihjulsnavs baglæns rettede omdrejning for at bremse udgør mere end $\frac{1}{6}$ af en hel omdrejning, så få din autoriserede forhandler til at indstille fodbremsen.

Figur: Fodbremse

6 Lys

6.1 Grundlag

ADVARSEL

Dårlig synlighed hos andre trafikanter.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Tænd for lyset ved dårlige lysforhold og når det er mørkt.

Ved kørsel på offentlige veje skal cykler være udstyret med forlygte, baglygte, pedaler med bagreflekser, sidereflekser på hhv. hjul og lysstriber, hvid bagrefleks forrest og en rød bagrefleks bagerst (se figur »Lygter«). Lyskomponenterne skal overholde de nationale krav.

Ved alle modeller, der har tilladelse til at køre på offentlige veje, er forlygten og baglygten udstyret med energibesparende LEDs, der har en lang levetid. Lygterne kan ikke erstattes.

- Hvis lyset er defekt, så få din autoriserede forhandler til at udskifte det.

Figur: StVZO-mærkat (eksempel)

I leveringstilstanden overholder din cykels lygter ikke de gældende forskrifter ift. at køre på offentlige veje (se figur »StVZO-mærkat«). Disse modeller må ikke benyttes på offentlige veje pga. manglende lygter.

Figur: Lygter (eksempel)

- 1 Forlygte med refleks (hvid)
- 2 Lysstriber (hvid)
- 3 Refleks på pedalen (gul)
- 4 Siderefleks (gul)
- 5 Baglygte med refleks (rød)

Bemærkning: De lygter, der kræves på offentlige veje, skal i mange lande også være til stede om dagen, og de skal altid være klar til brug.

Montagesteder for lygterne

Afhængig af modellen er forlygten enten monteret på kronrøret, oven over skærmen eller på forgaffen. Baglygten tændes ved alle cykelmodeller samtidig med forlygten. Afhængig af din model er baglygten enten monteret under bagagebæreren eller på skærmen (se figur »Montagesteder for lygterne«).

Figur: Montagesteder for lygterne

1 På frempinden	4 På sadelstræberen
2 Over skærmen	5 På skærmen
3 På forgaffen	6 Under bagagebæreren

6.2 Betjening

ADVARSEL

Uopmærksomhed i trafikken pga. tænding af lyset.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Betjen udelukkende lyset, når cyklen holder stille.

ADVARSEL

Hvis du kører uden lys ved dårlige lysforhold, kan du evt. ikke ses af andre trafikanter.

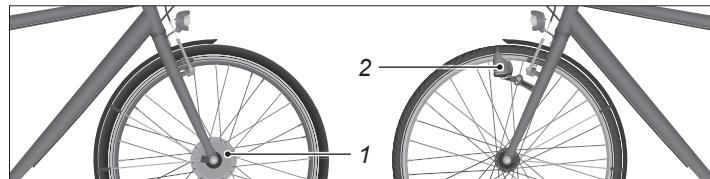
Fare for ulykker og kvæstelser!

- Tænd for lyset ved dårlige lysforhold, f.eks. når det er ved at blive mørkt.
- Sørg for at få information om, hvilken dynamo din cykel er udstyret med (se figur »Dynamotyper«).

6.2.1 Dynamo

Dynamo'en sidder på den venstre side af forgafflen eller på bagstiveren og den tændes, når der er behov for det. Ved sne eller temperaturer under 0 °C kan funktionen blive påvirket.

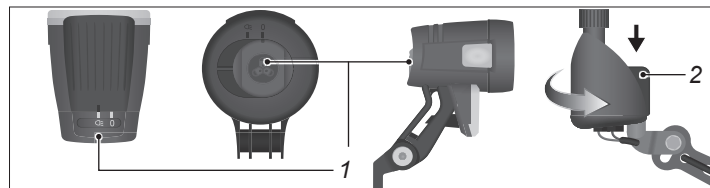
1. Stop, hvis den tilsluttede dynamo ikke bliver drevet af hjulet.
 2. Fjern sne og is fra dæk og dynamo.
- For at tænde for lyset, så tryk ovenfra på dynamoen (se figur »Tænd/slukknep«).
 - For at slukke for lyset, så skub dynamoen udad.

Figur: Dynamotyper

1 Navdynamo

2 Dynamo

Figur: Tænd/slukknep (eksempel)

1 Tænd/slukknep på forlygten

2 Tænd/slukknep på dynamoen

6.2.2 Navdynamo

Navdynamo'en befinder sig i forhjulsnavet og forsyner lygterne med energi, så snart forhjulet kører rundt. Navdynamo'en skal ikke vedligeholdes og fungerer også ved sne uden begrænsninger.

- For at tænde for lyset, skal du sætte tænd/slukknappen på forlygtens bagside i positionen »ON«, »1« eller »« (se figur »Tænd/slukknep«).

- For at slukke for lyset skal du sætte tænd-/slukknappen i positionen »OFF« eller »0«.

6.3 Indstillinger

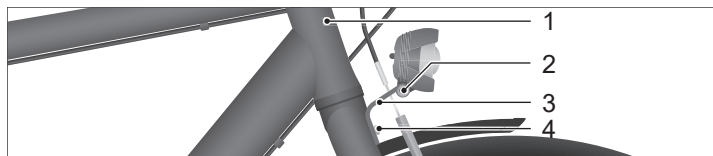
FORSIGTIG

Blænding af modkørende trafikanter pga. en forkert indstilling af forlygtens rækkevidde.

Fare for ulykker!

- Kontroller regelmæssigt indstillingen af forlygtens rækkevidde.

6.3.1 Lodret indstilling

Figur: Justeringsskruer

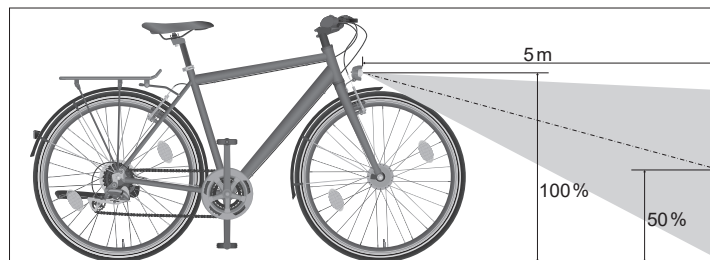
1 Kronrør	3 Holder
2 Skru 2	4 Skru 1

1. Kontroller, om holderen løber lodret i én linje ift. kronrøret, når du ser på den forfra.
2. For at indstille holderen, så skru skru 1 mod uret og så langt ud, at holderen kan drejes rundt (se figur »Justerings-skruer«).

3. Drej holderen rundt på en sådan måde, så den løber lodret i én linje ift. kronrøret, når du ser på den forfra.
4. Skru skru 1 fast med uret med kontrolleret kraft.

6.3.2 Vandret indstilling

1. Kontroller, om forlygten er indstillet lodret.
2. Skru skru 2 mod uret og så langt ud, at forlygten kan vippe hhv. fremad og bagud med lille modstand.
3. Tænd for forlygten.
4. Indstil forlygten på en sådan måde, så lyskeglen på 5 meters afstand kun rammer halvt så højt, som der hvor den starter (se figur »Lysets rækkevidde«).
5. Skru skru 2 fast med uret med kontrolleret kraft.

Figur: Lysets rækkevidde

7 Gearskifte

Gearskiftet på cyklen består af et gear, der kan skiftes, og de dertil hørende betjeningslementer. Herved bliver den ydelse, som cyklisten yder, tilpasset til kørehastigheden og vejforholdene.

Afhængig af modellen er din cykel udstyret med automatisk gearskifte, indvendige gear, udvendige gear eller en hydridløsning.

- Sørg for at få information om, hvilket gearskifte din cykel er udstyret med (se kapitel »*Cykelpapirer*« på side 95).
- Læs alle de tilsvarende kapitler om dit gearskifte.
- Hvis du har en elcykel, så læs derudover den separate brugsanvisning for din elcykel.

Ved regelmæssig pleje og vedligeholdelse samt gennemsnitlig belastning opstår der kun begrænset slitage af gearskiftet. Gearkablerne udvider sig ved brug.

Sådan undgår du for hurtig slitage:

- Træd langsomt og uden kraft ved skiftet.
 - Skift til lette gear i god tid inden stigninger eller vælg et lavere gear.
1. Kontroller, om alle gearskiftets komponenter er fri for beskadigelser.
 - Hvis du finder beskadigelser af komponenterne, så kontakt din autoriserede forhandler.
 2. Kontroller, om gearkablernes indhylning er beskadiget eller tråde er brækket (visuel kontrol).
 3. Hæng cyklen op i stellet.
 4. Drej pedalarmene.

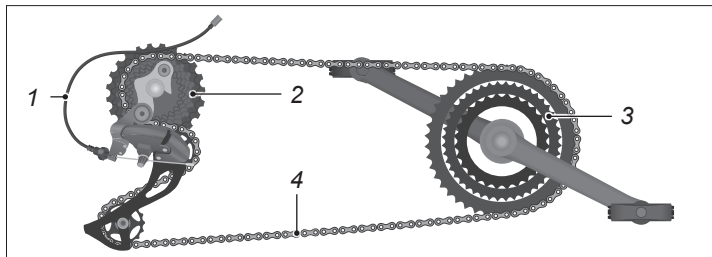
5. Skift igennem alle gear.
6. Kontroller, om alle gear skifter korrekt, og om der i den forbindelse optræder usædvanlige lyde.
7. Kontroller, om gearkablerne hæfter sig fast ved skift, og om der optræder nogen kradselyde.
 - Hvis der opstår usædvanlige lyde eller gearene ikke skifter korrekt, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere gearskiftet.

7.1 Udvendige gear

7.1.1 Grundlag

De udvendige gear består af mellem 1 og 3 kædehjul ved pedalarmen og mellem 7 og 11 tandhjul ved baghjulet (se figur »Udvendige gear«). Skiftet af hhv. kædehjulene og tandhjulene sker vha. separate betjeningsenheder på den venstre og højre side af styret.

- Træd langsomt og uden kraft ved skiftet.

Figur: Udvendige gear

1 Gearkabel	3 Kædehjul ved pedalerne
2 Tandhjul ved baghjulet	4 Kæde

Det teoretiske antal gear fås ved at gange: »kædehjul × tandhjul«. Jo mindre tandhjulet er, jo højere er det valgte gear. I et højt gear træder du med en lav kadence.

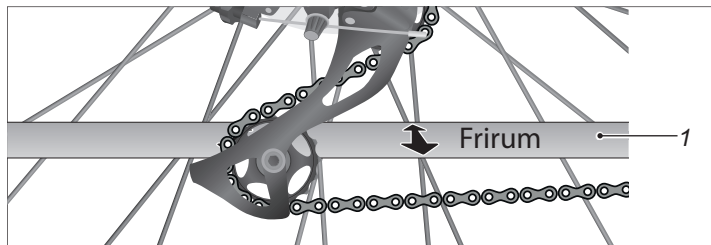
Jo større tandhjulet er, jo mindre er det valgte gear. I et lavt gear træder du med en højere kadence.

Bemærkning: Kædehjulene vælges ikke som gear, men afhænger af vejen.

Jo mindre kædehjulet er, jo højere er kadencen.

Jo større kædehjulet er, jo mindre er kadencen.

- Benyt det lille kædehjul ved stigninger.
- Benyt det store kædehjul til sportslig kørsel.
- Rengør de udvendige gears betjeningsenheder med en fugtig klud.
- Rengør de bevægelige komponenter ved udvendige gear med en fugtig klud eller en blød børste, hvis de er mulige at nå (se figur »Bagskifter«).
- Smør ved udvendige gear de bevægelige komponenter efter rengøringen med lidt smøremiddel, f.eks. universalolie.
 - Fjern efterfølgende overskydende smøremiddel med en ren klud.
- Kontroller, om alle de udvendige gears komponenter er fri for beskadigelser, og om bagskifteren ved udvendige gear er bøjet til siden.
 - Hvis du finder beskadigelser af komponenterne eller bagskifteren er bøjet til siden, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere de udvendige gear.
- Kontroller, om der er plads mellem hhv. bagskifteren/kæden og egerne.
 - Hvis der ikke er nogen plads, eller kæden gnider mod egerne, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere de udvendige gear.

Figur: Afstand mellem bagskifter og eger

1 Frirum

7.1.1.1 Kombinationer af tandhjul

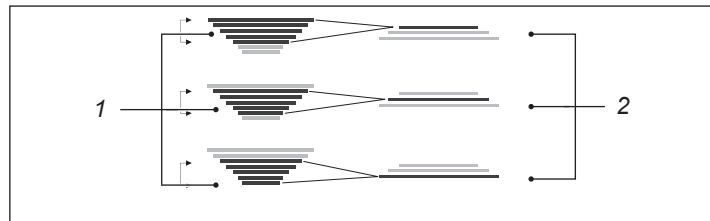
! BEMÆRK

Gearskiftet kan tage skade af forkert anvendte kombinationer af tandhjul.

Risiko for beskadigelse!

- Kombiner ikke det lille kædehjul med hhv. de mindste tandhjul og det store kædehjul med de største tandhjul.

Det er kun bestemte kombinationer af hhv. tandhjul og gear, der egner sig til en tilsigtet brug (se figur »Tilsigtede kombinationer af tandhjul«).

Figur: Tilsigtede kombinationer af tandhjul

1 Tandhjul ved baghjulet

2 Kædehjul ved pedalerne

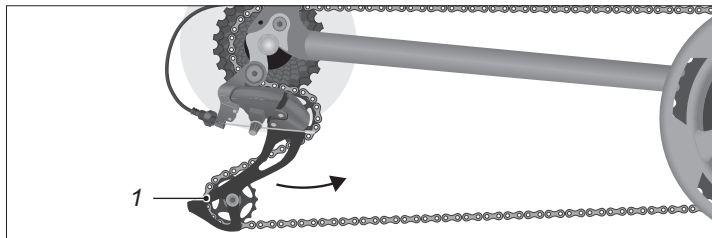
Ved forkerte kombinationer af tandhjul fører en skæv kørsel af kæden til øget slitage af kædehjul, tandhjul og kæde

- Benyt kombinationerne af tandhjul på en sådan måde, så kæden kører så parallelt som muligt i kørselsretningen.
- Hvis du er usikker ift. betjeningen af de udvendige gear, så få din autoriserede forhandler til at forklare dig det.

7.1.1.2 Kontrol af kædestramning

Ved cykler med udvendige gear strammes kæden vha. bagskifterens bur med pulleyhjul ved de udvendige gears bagskifter.

1. Kontroller, om kæden er slap (visuel kontrol).
2. Tryk kædefangeren fremad med et let tryk og kontroller, om den af sig selv vipper tilbage.
 - Hvis kæden er slap eller kædefangeren ikke af sig selv vipper tilbage, så få din autoriserede forhandler til at reparere bagskifteren.

Figur: Bagskifter

1 Bagskifterens bur med pulleyhjul

7.1.2 Betjening

ADVARSEL

Uopmærksomhed i trafikken.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Lær gearskiftets funktion at kende.
- Betjen udelukkende gearskiftet, hvis din opmærksomhed ift. trafikken ikke bliver påvirket af det.

BEMÆRK

Beskadigelse af gearskiftet pga. forkert betjening.

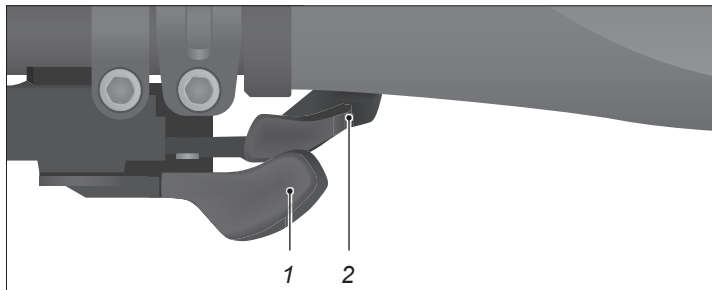
Risiko for beskadigelse!

- Træd ikke med kraft i pedalerne, når du skifter gear.
 - Træd ikke baglæns, når du skifter gear.
 - Skift til lette gear i god tid inden stigninger.
-
- Hvis du føler dig usikker ift. betjeningen af de udvendige gear, så få din autoriserede forhandler til at forklare betjeningen af de udvendige gear for dig.
 - Benyt kombinationerne af tandhjul på en sådan måde, så kæden kører så parallelt som muligt i kørselsretningen.
 - Træd med lille kraft, når du skifter gear.

7.1.2.1 Skift af tandhjul med gearvælger

Den forreste højre gearvælger har to trin.

- Slip gearvælgeren efter skiftet af gear, for at den gearvælger, der er trykket ned, automatisk kan vende tilbage til dens udgangsposition.
- For at skifte til et lavere gear på tandhjulet, så tryk på den forreste gearvælger, der befinder sig på højre side af styret, indtil den første gang falder i hak (se figur »Gearvælger«).

Figur: Gearvælger (eksempel)

1 Forreste gearvælger

2 Bagerste gearvælger

- For at skifte to gear ned på tandhjulet, så tryk på den forreste gearvælger, der befinder sig på højre side af styret, indtil den falder i hak anden gang.
- For at skifte til et højere gear på tandhjulet, så tryk på den bagerste gearvælger, der befinder sig på højre side af styret.

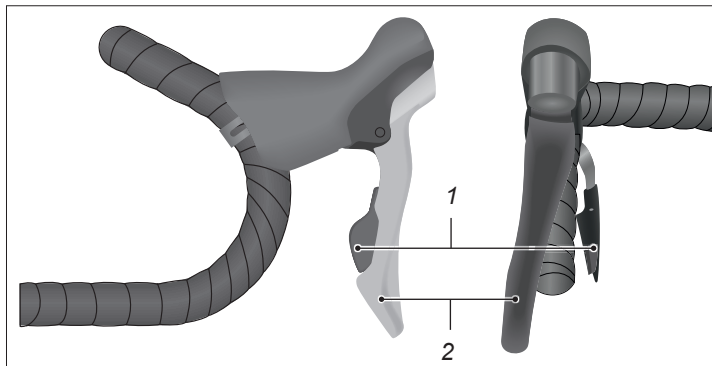
7.1.2.2 Skift af kædehjul med gearvælger

- Slip gearvælgeren efter skiftet af gear, for at den gearvælger, der er trykket ned, automatisk kan vende tilbage til dens udgangsposition.
- For at vælge et større kædehjul til flade strækninger, så tryk på den forreste gearvælger, der befinder sig på venstre side af styret (se figur »Gearvælger«).
- For at vælge et mindre kædehjul til strækninger, der stiger, så tryk eller træk på den bagerste gearvælger, der befinder sig på venstre side af styret.

7.1.2.3 Betjeningsenhed på racerstyret

Den store gearvælger til højre har to trin.

- Slip gearvælgeren efter skiftet af gear, for at den gearvælger, der er trykket ned, automatisk kan vende tilbage til dens udgangsposition.
- For at skifte til et lavere gear på tandhjulet, så tryk den store gearvælger, der befinder sig på højre side af styret, indad, indtil den første gang falder i hak (se figur »Betjeningsenhed på racerstyret«).
- For at skifte to gear ned på tandhjulet, så tryk på den store gearvælger, der befinder sig på højre side af styret, indad, indtil den falder i hak anden gang.
- For at skifte til et højere gear på tandhjulet, så tryk den lille gearvælger, der befinder sig på højre side af styret, indad.

Figur: Betjeningsenhed på racerstyret

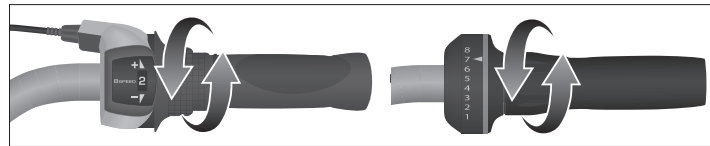
1 Lille gearvælger

2 Stor gearvælger

- For at vælge et større kædehjul til flade strækninger, så tryk den store gearvælger, der befinder sig på venstre side af styret, indad.
- For at vælge et mindre kædehjul til stigninger, så tryk den lille gearvælger, der befinder sig på venstre side af styret, indad.

7.1.2.4 Gearskifte med drejegreb

- For at skifte gear, så drej på drejegrebet (se figur »De udvendige gears drejegreb«).

Figur: De udvendige gears drejegreb (eksempel)

7.1.3 Indstillinger

BEMÆRK

Beskadigelse af gearskiftet pga. forkert indstilling.

Risiko for beskadigelse!

- Kontakt din autoriserede forhandler ved spørgsmål om indstillingen af gearskifteren.

Indstillingen af de udvendige gear kræver faglig viden.

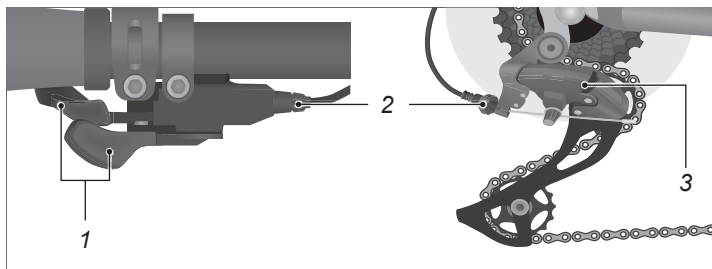
Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det nødvendige værktøj, så kontakt din autoriserede forhandler.

Hvis de udvendige gears funktion bliver dårligere, skal du indstille gearkablets spænding.

Med justeringsskruen ved bagskifteren indstiller du trækspændingen ved bagskifteren, med justeringsskruen ved gearvælgeren indstiller du trækspændingen ved forskifteren.

Gearskifte

- Hvis der under kørslen optræder lyde efter gearskift, skal du korrigere gearkabelspændingen med justeringsskruen på bagskifteren eller gearvælgeren (se figur »Justeringskrue«).
- Drej her justeringsskruen en halv omdrejning.
- Hvis der kommer færre lyde, så drej trækskruen videre i små skridt i den samme retning, indtil der ikke optræder nogen lyde ved kørsel.
- Hvis der kommer flere lyde, så drej justeringsskruen videre i små skridt i den modsatte retning, indtil der ikke længere er nogen lyde under kørsel.
- Hvis der under kørslen fortsat er usædvanlige lyde efter gearskift, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere gearskifteren.

Figur: Justeringsskrue

1 Gearvælger

3 Bagskifter

2 Justeringsskrue

7.2 Navgear

7.2.1 Grundlag

De indvendige gear er indbygget i baghjulet og betjenes vha. et drejegreb eller gearvælgere på den højre side af styret.

Bemærkning: En undtagelse er her de automatiske indvendige gear med 2 gear og kickback-gearet. Alt afhængig af hastigheden skifter de automatiske indvendige gear med 2 gear op i 2. gear eller ned i 1. gear. Ved kort at træde baglæns i pedalerne, skifter kickback-gearet til 1. eller 2. gear.

1. Få ved 11 indvendige Alfine-gear eller ved indvendige Rohloff-gear din autoriserede forhandler til at skifte olie en gang om året. Få ved alle andre indvendige gear din autoriserede forhandler til at give dem fedt en gang om året.
2. Kontroller, om alle de indvendige gears komponenter er fri for beskadigelser.
 - Hvis du finder beskadigelser af komponenterne, så kontakt din autoriserede forhandler.
3. Kontroller, om indhylningen af gearkablerne er beskadiget eller tråde er brækket (visuel kontrol).
4. Hæng cyklen op i stellet.
5. Drej pedalarmene.
6. Skift igennem alle gear.
7. Kontroller, om alle gear skifter korrekt, og om der i den forbindelse optræder usædvanlige lyde.
 - Hvis gearkablerne sidder fast ved gearskift, eller hvis der opstår usædvanlige lyde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere de indvendige gear.

- Forkort plejeturnusene, hvis du bruger din cykel meget.
- Forkort plejeturnusene, hvis du bruger din cykel i snæversede eller salte omgivelser.
- Anvend egnede plejemidler, for at mindske ældningen pga. vejrpåvirkninger.
 - Spørg din autoriserede forhandler om egnede plejemidler til dine indvendige gear.

7.2.2 Betjening

ADVARSEL

Uopmærksomhed i trafikken.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Lær de indvendige gears funktion at kende.
- Betjen udelukkende de indvendige gear, hvis din opmærksomhed ift. trafikken ikke bliver påvirket af det.
- Stop, hvis du ikke kan betjene de indvendige gear på en sikker måde, f.eks. ved fejlfunktioner.

BEMÆRK

Beskadigelse af de indvendige gear pga. forkert betjening.

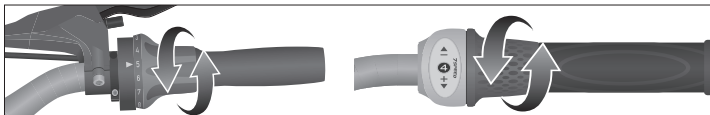
Risiko for beskadigelse!

- Træd ikke med kraft i pedalerne, når du skifter gear.
 - Træd ikke baglæns, når du skifter gear.
 - Skift til lette gear i god tid inden stigninger.
-
- Hvis du føler dig usikker ift. betjeningen af de indvendige gear, så få din autoriserede forhandler til at forklare betjeningen af de indvendige gear for dig.
 - Sørg for at få information om, hvilke indvendige gear din cykel er udstyret med.

Bemærkning: Afhængig af modellen er din cykel udstyret med indvendige gear med eller uden fodbremse (se kapitel »Cykelpapirer« på side 95).

7.2.2.1 Gearskifte med drejegreb

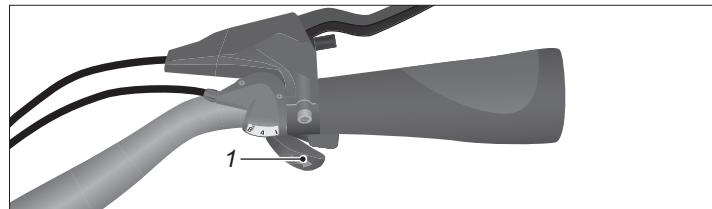
For at skifte gear, så drej på drejegrebet (se figur »Drejegreb for de indvendige gear«).

Figur: Drejegreb for de indvendige gear (eksempel)

7.2.2.2 Skift med gearvælger

Afhængig af de monterede indvendige gear har den forreste gearvælger to trin. Den bagerste gearvælger kan enten trykkes eller trækkes.

Figur: Gearvælger (eksempel)

1 Gearvælger

- Slip gearvælgeren efter skiftet af gear, for at den gearvælger, der er trykket ned, automatisk kan vende tilbage til dens udgangsposition.
- For at skifte til et lavere gear, så tryk på den forreste gearvælger med tommeltotten, indtil den første gang falder i hak (se figur »Gearvælger«).

For at skifte til et højere gear, så tryk eller træk den bagerste gearvælger med pegefingern.

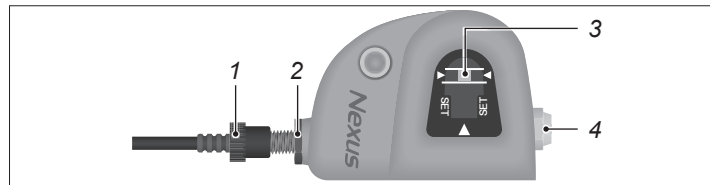
7.2.3 Indstillinger

- Hvis navgearets funktion bliver dårligere, så indstil gearkablets spænding.

Indstillingen af gearkablets spænding afhænger af dine indvendige gear.

7.2.3.1 Indvendige gear med 3 gear

- Indstil 3. gear og skift så til 2. gear (se kapitel »Betjening« på side 51).
- Skrue kontramøtrikken løs på kassen til de indvendige gear på den højre side af baghjulet (se figur »Indstilling »Nexus««).
- Drej fingermøtrikkerne på en sådan måde, så markeringen i vinduet står præcis mellem hhv. stregerne og pilene.
- Skift endnu en gang fra 2. gear og til 3. gear og tilbage igen til 2. gear.
- Kontroller, om de to markeringer på baghjulsnaget passer sammen.
 - Gentag indstillingen, hvis de to markeringer på baghjulsnaget ikke passer sammen.
- Skrue kontramøtrikkerne fast.
 - Skrue forsigtigt kontramøtrikkerne fast med begrænset kraft.

Figur: Indstilling „Nexus“

1 Fingermøtrik	3 Markering
2 Kontramøtrik	4 Fastgørelsesskrue

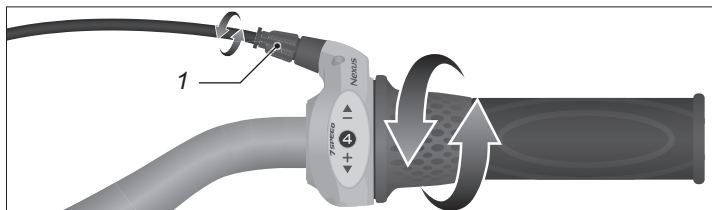
Bemærkning: Løsn fastgørelsesskruen, så du kan afmontere baghjulet (se figur »Indstilling »Nexus««).

Når du monterer hjulet igen, så skru fastgørelsesskruen fast med et drejningsmoment på mellem 3 og 5 Nm.

7.2.3.2 Indvendige gear med 5 gear

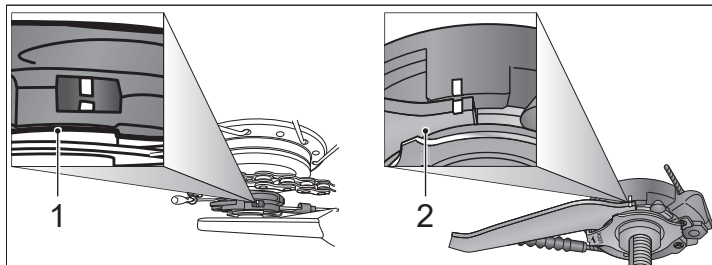
- Indstil 5. gear og skift så til 3. gear (se figur »Drejegreb for de indvendige gear«).
 - Når du indstiller gearene, så brug så lidt kraft som muligt, for at undgå, at du springer gear over.
- Justeringskruen befinder sig under styret.
- Juster justeringskruen på drejegrebet på en sådan måde, så begge gule markeringer på baghjulsnaget passer sammen (se figur »Markering på baghjulsnaget«).
 - Skift endnu en gang fra 3. gear og til 5. gear og tilbage igen til 3. gear.
 - Kontroller, om de to markeringer på baghjulsnaget passer sammen.

- Gentag indstillingen, hvis de to markeringer på baghjulsnavet ikke passer sammen.

Figur: Drejeregreb (eksempel)

1 Justeringsskrue ved drejeregabet

Figur: Markering på baghjulsnavet

1 Markering på oversiden

2 Markering på undersiden

7.2.3.3 Indvendige gear med 7 og 8 gear

1. Indstil det 7. eller 8. gear og skift så til 4. gear (se figur »Drejeregreb for de indvendige gear«).
 - Når du indstiller gearene, så brug så lidt kraft som muligt, for at undgå, at du springer gear over.

Justeringsskruen befinder sig under styret.

2. Juster justeringsskruen på drejeregabet på en sådan måde, så begge gule markeringer på baghjulsnavet passer sammen (se figur »Markering på baghjulsnavet«).
3. Skift endnu en gang fra 4. gear og til 7. eller 8. gear og tilbage igen til 4. gear.
4. Kontroller, om de to markeringer på baghjulsnavet passer sammen.
 - Gentag indstillingen, hvis de to markeringer på baghjulsnavet ikke passer sammen.

7.2.3.4 Indvendige gear med 11 gear

1. Indstil 11. gear og skift så til 6. gear (se figur »*Drejegreb for de indvendige gear*«).
 - Når du indstiller gearene, så brug så lidt kraft som muligt, for at undgå, at du springer gear over.

Justeringskruen befinder sig under styret.

2. Juster justeringskruen på drejegrebet på en sådan måde, så begge gule markeringer på baghjulsnavet passer sammen (se figur »*Markering på baghjulsnavet*«).
3. Skift endnu en gang fra 6. gear og til 11. gear og tilbage igen til 6. gear.
4. Kontroller, om de to markeringer på baghjulsnavet passer sammen.
 - Gentag indstillingen, hvis de to markeringer på baghjulsnavet ikke passer sammen.

7.3 Automatgear

Afhængig af modellen er din cykel udstyret med automatgear i baghjulets nav. Alt efter hastighed skrifter automatgearet automatisk op i 2. gear eller ned i 1. gear.

Automatgearet er vedligeholdelsesfrit.

- Hvis automatgearet ikke skifter gear automatisk eller forårsager lyde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere automatgearet.

7.4 Kickback-gear

Afhængig af modellen er din cykel udstyret med kickback-gear i baghjulets nav. Ved kort at træde baglæns i pedalerne, skiftes der til 1. eller 2. gear.

Kickback-gearet er vedligeholdelsesfrit.

- Hvis kickback-gearet ikke skifter automatisk eller forårsager lyde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere kickback-gearet.

7.5 Friløbsnav

ADVARSEL

Kørsel med fast gear kræver øvelse.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Lær det faste gear at kende på et sted, hvor der ikke er trafik.
- Stands, hvis du har problemer med at cykle med fast gear.

Afhængig af modellen er din cykel udstyret med et kombineret fast- og friløbsnav i baghjulet. Der befinder sig et tandhjul i navet, henholdsvis i venstre og højre side. For at skifte mellem fast- og friløbsnav afmonteres baghjulet, drejes 180° og indsættes igen. Det er nødvendigt at have faglig viden for at skifte tandhjulet.

- Få din autoriserede forhandler til at udskifte tandhjulet.
- Friløb: Det er muligt at rulle uden trædebevægelse.
- Fast nav: Kranksættet følger enhver bevægelse af baghjulet. Det er ikke muligt at rulle uden trædebevægelse.

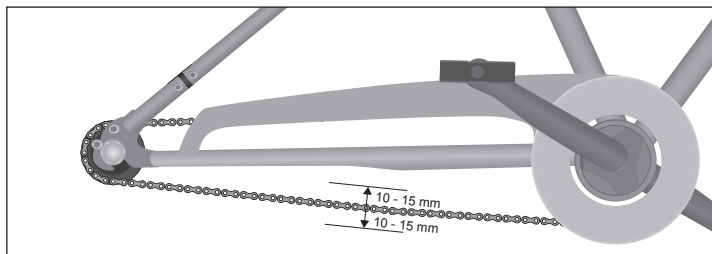
8 Stramning af kæde

8.1 Grundlag

Ved at bruge en kædestrammer, er det muligt at indstille kæde-trækket til en spænding med en lille grad af slitage.

Den rigtige forspændingskraft forhindrer, at kæde-trækket bliver for hurtigt slidt.

- Tryk kæden hhv. opad og nedad og kontroller, om du kan trykke kæden mellem 10 og 15 mm ned.
- Hvis du kan trykke kæden mindre end 10 mm eller mere end 15 mm hhv. opad og nedad, så få din autoriserede forhandler til at indstille kædestramningen.

Figur: Kædestramning

8.2 Indstillinger

8.2.1 Excenter kædestrammer

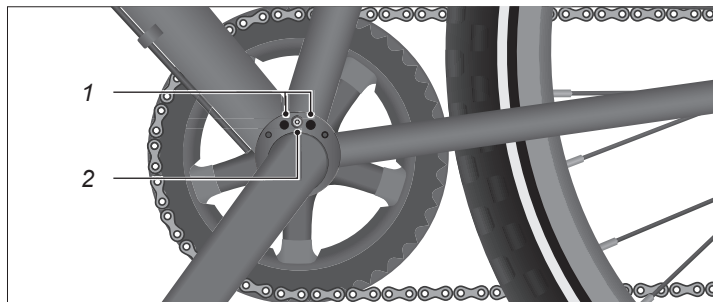
Afhængig af modellen er der monteret en excenter kædestrammer. Sammenlign med figur »Excenter kædestrammer type A« og »Excenter kædestrammer type B«, som er monteret på din cykel.

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det værktøj, der skal bruges til at indstille kæden vha. den excenter kædestrammer, så få din autoriserede forhandler til at indstille kæden.

1. Løsn hhv. klemskruen og de tre klemskruer på den venstre side af din cykel, set ift. kørselsretningen (se figur »Excenter kædestrammer type A« eller »Excenter kædestrammer type B«).
2. Stik et krog-værktøj, f.eks. en unbrakonøgle, i justeringshullet eller i de to justeringshuller.
3. Drej excenteren i retning af baghjulet, for at mindske kædestramningen.
4. Drej excenteren i retning af forhjulet, for at øge kædestramningen.

Når du har indstillet den rigtige kædestramning, så skru hhv. klemskruen og de tre klemskruer fast igen.

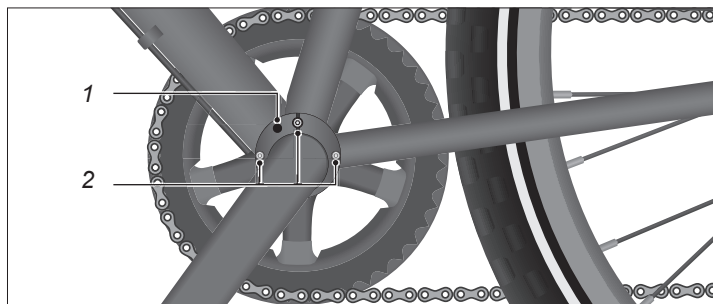
5. Kontroller kædestramningen.

Figur: Excenter kædestrammer type A

1 Justeringshuller

2 Klemskrue

Figur: Excenter kædestrammer type B

1 Justeringsskruer

2 Klemskrue

8.2.2 Kædestrammer ved dropouts

ADVARSEL

Cyklen har en dårlig retningsstabilitet.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Sørg for, at baghjulet danner en lige linje med stellet.

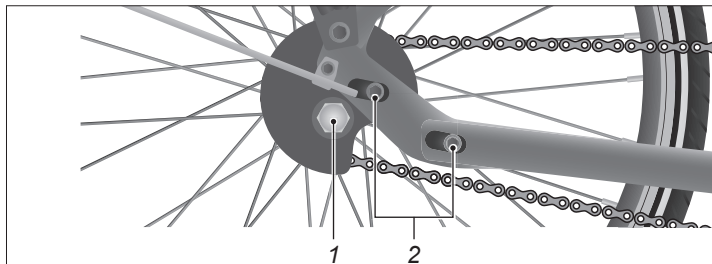
Afhængig af modellen, er din cykel udstyret med en kædestrammer ved dropouts (se figur »Kædestrammer ved dropouts«).

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det værktøj, der skal bruges til at indstille kæden ved dropouts vha. kædestrammer, så få din autoriserede forhandler til at indstille kæden.

For at indstille kædestramningen ved dropouts vha. kædestrammer, må du ikke løsne akselmøtrikkerne.

1. Løsn klemskrueerne på begge sider af stellet (se figur »Kædestrammer ved dropouts«).
2. Justeringsskruerne, der regulerer kædespændingen, befinder sig på begge sider af dropouts på bagsiden. Justeringsskruerne er unbrakoskruer med en nøglebredde på 4 mm (se figur »Justeringsskruer ved dropouts«).

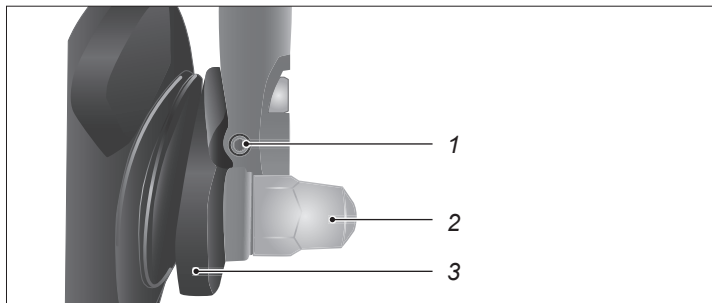
Stramning af kæde

Figur: Kædestrammer ved dropouts

1 Akselmøtrik

2 Klemskrue

Figur: Justeringskrue ved dropouts

1 Justeringskrue

3 Dropouts

2 Akselmøtrik

3. Skru justeringsskrue med uret på begge sider af stellet, for at øge kædestramningen.
4. Skru justeringsskrue mod uret på begge sider af stellet, for at mindske kædestramningen.
 - Sørg for, at indstille justeringsskrue på begge sider af stellet på samme måde.
5. Kontroller kædestramningen (se kapitel »Stramning af kæde« på side 57).
6. Kontroller, om baghjulet danner en lige linje med stellet.
7. Hvis baghjulet ikke danner en lige linje med stellet, så skru justeringskrue en omdrejning ind på den side, der vender væk fra kæden.
 - Hvis justeringen af baghjulet er blevet bedre, så skru justeringskrue i den samme retning, indtil baghjulet flugter med stellet.
 - Hvis justeringen af baghjulet er blevet dårligere, så skru justeringskrue i modsat retning, indtil baghjulet flugter med stellet.
8. Kontroller kædestramningen.
 - Ved en fælgbremse, så kontroller, om bremseklodserne gnider midt på fælgekanten, hvis ikke, så indstil fælgbremsen igen.
 - Hvis du ikke kan indstille fælgbremsen, så få din autoriserede forhandler til at indstille den.

9 Motorer

Ved en motor forstår man en mekanisme, hvormed der skabes en bevægelse med henblik på at bevæge et objekt.

Ved en cykel overføres muskelkraften via pedalerne til drivhjulet.

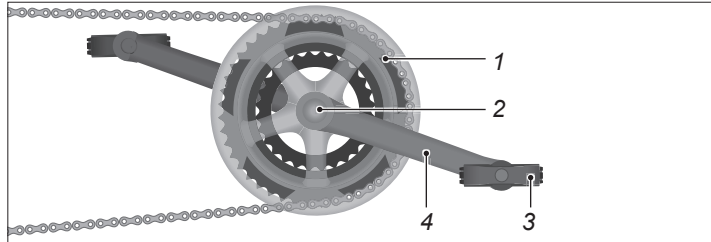
Afhængig af modellen er din cykel udstyret med et kæde- eller remtræk.

- Kontroller, om din cykel er udstyret med et kæde- eller remtræk (se figur »Kædetræk« og figur »Remtræk«).

9.1 Kranksæt

9.1.1 Grundlag

Modul bestående af pedaler, pedalarme, krankboks og kædehjul.

Figur: Kranksæt

1 Kædehjul

3 Pedal

2 Krankboks

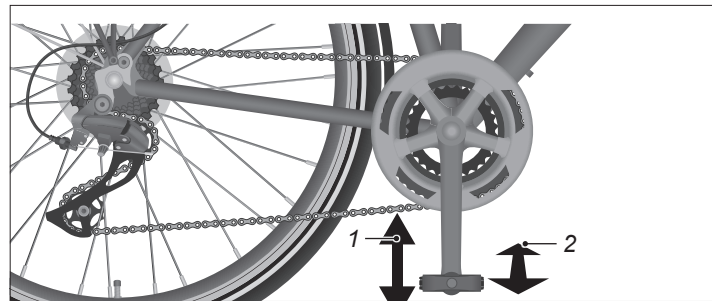
4 Pedalarm

9.1.2 Betjening

Træd i pedalerne for at sætte kranksættet og dermed cyklen i bevægelse.

9.1.3 Kontrol af kranksæt

- Tag fat i pedalen og prøv at bevæge den hhv. lodret opad og nedad (1). Vær i den forbindelse opmærksom på, om pedalen, pedalarmen eller krankboksen bevæger sig lodret.
- Tag fat i pedalen og prøv at bevæge den hhv. udad og indad til siden (2). Vær i den forbindelse opmærksom på, om pedalarmen eller krankboksen bevæger sig til siden (se figur »Kontrol af kranksæt«).

Figur: Kontrol af kranksæt

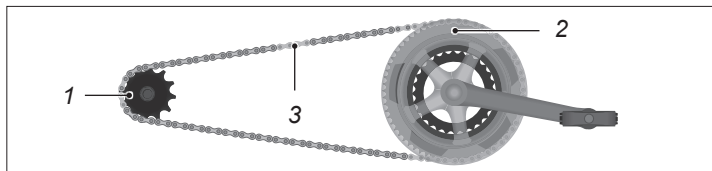
1 I siden

2 Udvendig – Indvendig

- Hvis pedalen, pedalarmen eller krankboksen kan bevæges til siden eller lodret, så kontakt din autoriserede forhandler.

9.2 Kædetræk

9.2.1 Grundlag

Figur: Kædetræk

1 Tandhjul

3 Kette

2 Kædehjul

Et kædetræk er kompatibelt med indvendige gear, fodbremses og udvendige gear.

- Rengør de bevægelige komponenter med en fugtig klud eller en blød børste, hvis de er mulige at nå.
- Smør cykelkæder efter rengøringen, efter cykelture i regnvej eller efter 250 km med lidt universalolie eller et smøremiddel, der anbefales af producenten.
- Fjern efterfølgende overskydende smøremiddel med en ren klud.

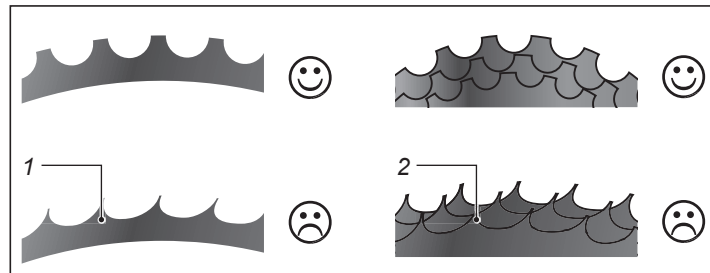
- Kontroller, at alle komponenter er fri for beskadigelser.
 - Hvis du finder beskadigelser af komponenterne, så kontakt din autoriserede forhandler.

9.2.2 Betjening

Træd i pedalerne, for at sætte kædetrækket og dermed cyklen i bevægelse.

9.2.3 Indstillinger

Hvis du f.eks. finder spidse tænder eller højtænder på tandhjulet eller kædehjulet, så få tandhjulet eller kædehjulet udskiftet.

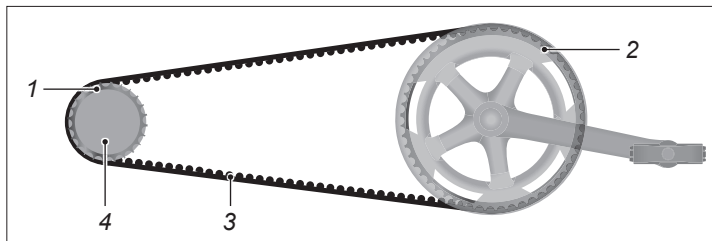
Figur: Tandhjul

1 Slitage af kædehjul

2 Slitage af tandhjul

9.3 Remtræk

9.3.1 Grundlag

Figur: Remtræk

1 Bagerste skive

3 Rem

2 Forreste skive

4 Bagerste tandremskive

Et remtræk er kompatibelt med indvendige gear og fodbremseser, men ikke med udvendige gear.

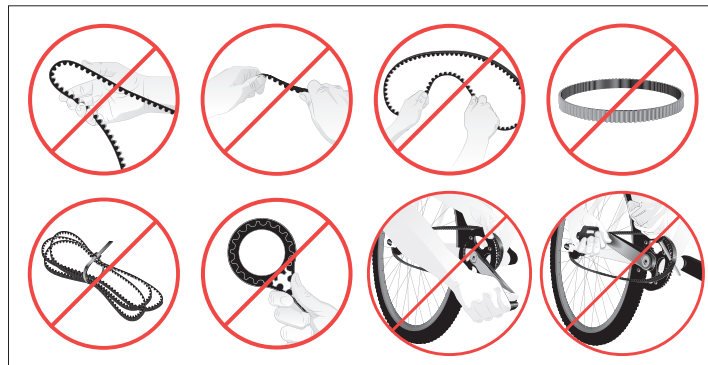

BEMÆRK

Beskadigelse af remmen pga. forkert håndtering.

Risiko for beskadigelse!

- Vær opmærksom på, at remmen ikke knækkes, drejes rundt, bøjes bagud, drejes udad, filtreres sammen eller benyttes som nøgle.
- Ved montagen må remmen ikke rulles op med den forreste skives tandhjul eller sættes fast med en form for løftestang som f.eks. en skruetrækker.

Figur: Beskadigelsestyper

9.3.2 Betjening

Træd i pedalerne for at sætte remtrækket og dermed cyklen i bevægelse.

9.3.3 Indstillinger

9.3.3.1 Kontrol af remmens spænding

! BEMÆRK

Beskadigelse af remmen pga. forkert værktøj.

Risiko for beskadigelse!

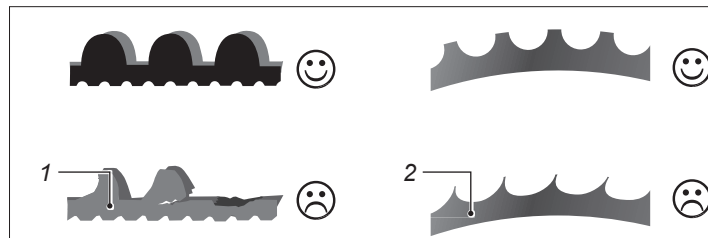
- Remspændingen må kun måles og indstilles med producentens originale værktøj.

For en fejlfri funktion af remdrevet er det nødvendigt, at remmen er spændt med den korrekte remspænding.

Remspændingen må kun måles og indstilles med producentens originale værktøj.

- Få din autoriserede forhandler til at tjekke og indstille remspændingen en gang årligt.

9.3.3.2 Kontrol af remtrækkets slitage

Figur: Slitage

1 Slitage af rem

2 Slitage af tandhjul

- Kontroller regelmæssigt remtrækket for slitage.
 - Hvis du f.eks. finder spidse tænder, revner eller manglende tænder, så få remmen udskiftet.
 - Hvis du f.eks. finder højtænder på tandhjulet, så få tandhjulet udskiftet.

10 Yderligere komponenter

10.1 Styr

10.1.1 Grundlag

Styret er en af kontaktfladerne mellem cyklisten og cyklen. Styret har en vigtig funktion ift. at styre retningen og placere betjenings-elementerne, f.eks. bremsegreb.

10.1.2 Betjening

Tag fat om styret med begge hænder, vær opmærksom på, at håndleddene ikke bøjer, samt at du indtager en bekvem siddeposition.

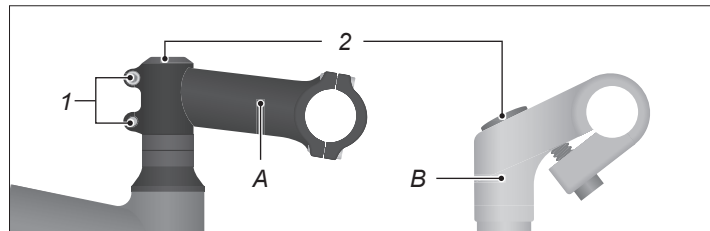
10.1.3 Indstillinger

Afhængig af modellen er din cykel udstyret med en frempind med udvendig bespænding eller en frempind med indvendig bespænding.

- Kontroller hvilken frempind din cykel er udstyret med (se figur »Frempinde«).

Bestemte modeller er udstyret med en indstilling af hældningen ved frempinden (uden illustration).

- Hvis din frempind er udstyret med en indstilling af hældningen, så få din autoriserede forhandler til at forklare dig om indstillingen.

Figur: Frempinde

1 Skruer

2 Hætte

A Fremvind med
udvendig bespænding

B Fremvind med
indvendig bespænding

10.1.3.1 Styrhøjde

10.1.3.2 Frempind med udvendig bespænding

ADVARSEL

Cyklen opfører sig på en uventet måde pga. indstillinger, der ikke er fagligt korrekte.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Overhold drejningsmomenterne.
- Overhold frempindens minimale indstikningsdybde.

Yderligere komponenter

Bemærkning: For at indstille styrhøjden ved frempinden med udvendig bespænding er faglig viden og evt. tilbehør nødvendig. Få din autoriserede forhandler til at indstille styrhøjden.

10.1.3.3 Frempind med indvendig bespænding

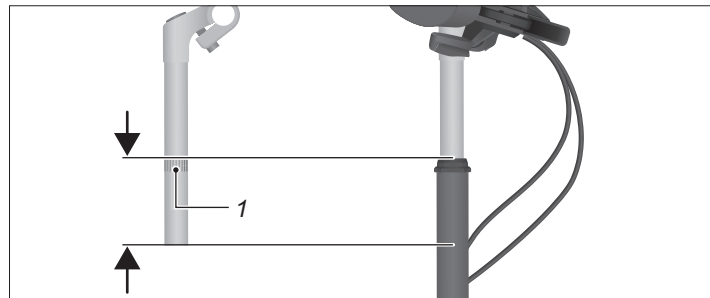
ADVARSEL

Brud på frempinden med indvendig bespænding pga. forkert indstilling.

Fare for ulykker og kvæstelser!

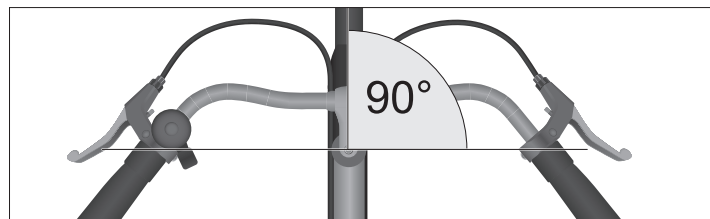
- Hvis du selv indstiller styrhøjden, så overhold den minimale indstikningsdybde for frempinden med indvendig bespænding.

1. Tag hættten på oversiden af frempinden med indvendig bespænding af ved at trække opad (se figur »Frempinde«, til højre).
2. Skru den indvendige skrue ud med 1 til 2 omdrejninger mod uret.
3. Tag fat om styret og skub frempinden med indvendig bespænding i den ønskede position, enten opad eller nedad.
 - Skub maksimalt frempinden med indvendig bespænding så langt op, at markeringen på frempinden med indvendig bespænding ikke kan ses (se figur »Frempind med indvendig bespænding«).

Figur: Frempind med indvendig bespænding

1 Markering

Figur: Justering af styr

4. Skru den indvendige skrue fast med uret og overhold drejningsmomenterne.
5. Placér hættten ovenfra på frempinden med indvendig bespænding.

10.1.3.4 Justering af styr

10.1.3.5 Frempind med udvendig bespænding

! BEMÆRK

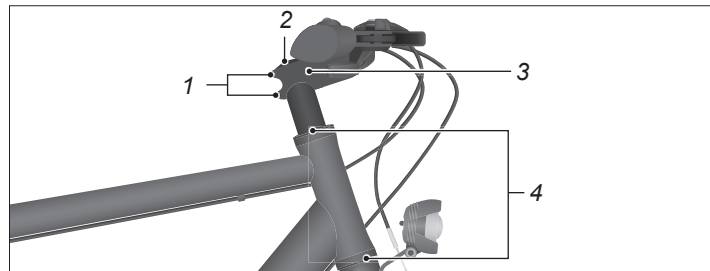
Beskadigelse af kronrørslejet pga. forkert indstilling af frempinden med udvendig bespænding.

Risiko for beskadigelse!

- Skru kun den øverste skrue på frempinden med udvendig bespænding så fast, at hhv. lejerne og styret kan bevæge sig frit.
- Skru den øverste skrue fast på en sådan måde, så du ikke bemærker nogen bevægelse af kronrørslejet, når du kontrollerer det.

1. Tag hættten på oversiden af frempinden med udvendig bespænding af ved at trække den opad (se figur »Frempinde«, til venstre).
2. Skru skruen på oversiden ud med en halv omdrejning mod uret.
3. Skru begge skaftklampens skruer så langt ud ved at dreje mod uret, indtil du kan dreje styret, så det flugter med forhjulet (se figur »Kronrør«).

Bemærkning: Med det følgende trin indstiller du kronrørslejet.

Figur: Kronrør

1 Skruer

2 Hætte

3 Frempind med udvendig bespænding

4 Kronrørsleje

4. Skru skruen på oversiden ind i trin med maksimalt en otte-dedel omdrejning.
 - Betjen den forreste håndbremse og bevæg cyklen fremad og bagud.
 - Kontroller, om der er slør i kronrørslejet.
 - Skru skruen så fast, at der ikke er noget slør i kronrørslejet.
 - Løft cyklen og kontroller, om forhjulet af sig selv bevæger sig til hhv. venstre og højre, når du holder stellet skråt ud til siden.

Hvis kronrørslejet ved kontrollen ikke har noget slør, og forhjulet ved hældning af stellet af sig selv bevæger sig mod hhv. venstre og højre, så er kronrørslejet indstillet korrekt.

Yderligere komponenter

5. Juster styret, så det står i en vinkel på 90° ift. forhjulet (se figur »*Justering af styr*«).
6. Skru de to skruer på frempinden fast, idet du overholder drejningsmomenterne.
7. Placer hættten ovenfra på frempinden.

10.1.3.6 Frempind med indvendig bspænding

1. Tag hættten på oversiden af frempinden med indvendig bspænding af ved at trække opad (se figur »*Frempinde*«, til højre).
2. Skru den indvendige skrue ud med 1 til 2 omdrejninger mod uret.
3. Juster styret, så det står i en vinkel på 90° ift. forhjulet (se figur »*Justering af styr*«).
4. Skru den indvendige skrue fast med uret og overhold drejningsmomenterne.
5. Placer hættten ovenfra på frempinden med indvendig bspænding.

10.1.3.7 Indstilling af kronrørsleje

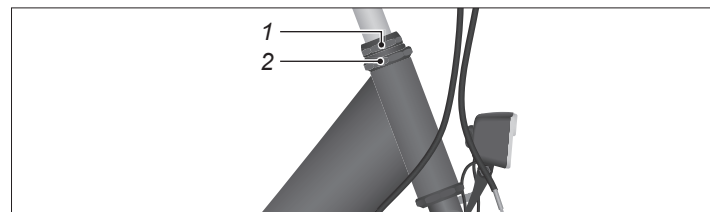
Du har brug for to skruenøgler eller to konusnøgler, bredden af nøglen kan variere mellem de enkelte cykelmodeller.

1. Stil cyklen, så den står op.
2. Løsn kontramøtrikkerne.

3. Skru lejeskålen fast på en sådan måde, så der ikke er noget slør i kronrørslejet.
 - Betjen bremsen til forhjulet og bevæg cyklen fremad og bagud.
 - Kontroller, om der er slør i kronrørslejet.
 - Løft cyklen og kontroller, om forhjulet af sig selv bevæger sig til hhv. venstre og højre, når du holder stellet skråt ud til siden.

Hvis kronrørslejet ved kontrollen ikke har noget slør, og forhjulet ved hældning af stellet af sig selv bevæger sig mod hhv. venstre og højre, så er kronrørslejet indstillet korrekt.

4. Skru igen kontramøtrikkerne fast, idet du overholder drejningsmomenterne, og undgå at lejeskålen drejer med ved at du holder imod.
5. Kontroller styrets position efter indstillingen af styrlejet (se figur »*Justering af styr*«).

Figur: Kronrørsleje

1 Kontramøtrik

2 Lejeskål

10.2 Sadel

10.2.1 Grundlag

Sadlen er den del af cyklen, der giver cyklisten støtte og gør det muligt for cyklisten at sidde i forskellige positioner under cykelture. Formen afhænger af cyklens anvendelsesformål samt af cyklistens fysiske kendetegn.

1. Kontroller, om du kan dreje sadlen.
 - Hvis du kan dreje sadlen, skal du skrue klemkraven ved sadelpindsbespændingen fast, idet du overholder drejningsmomenterne.
2. Kontroller, om du kan forskyde sadlen i retning af styret.
 - Hvis du kan forskyde sadlen i retning af styret, så indstil sadelpositionen igen (se kapitel »*Sadelposition*« på side 70).

10.2.2 Indstillinger

ADVARSEL

Brud på sadlen eller sadelpinden pga. overbelastning.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Vurder altid sadlens og sadelpindens bæreevne samlet.
- Overbelast hverken sadel eller sadelpind.

Hvis du er usikker ift. vurderingen af den tilladte belastning af sadel eller sadelpind, så spørg din autoriserede forhandler.

Sadel og sadelpind danner sammen en enhed, derfor skal bæreevnen altid vurderes samlet.

Bærekraften afhænger:

- af materialet
- af modellen
- af konstruktionsformen
- af den indvendige opbygning og
- vedligeholdelsen

Indstil sadlen på en sådan måde, så du opnår en bekvem siddeposition, nemt kan betjene alle komponenter på styret og sikkert kan nå jorden med fødderne.

10.2.2.1 Højdejusterbar sadelpind

ADVARSEL

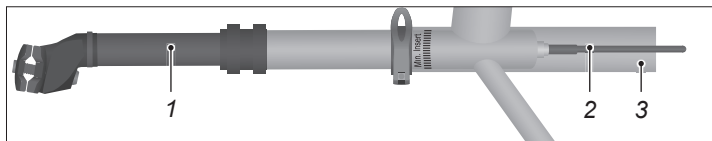
Forkert indstilling af sadelpinden.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Overhold sadelpindens minimale indstikningsdybde.

Afhængig af modellen, er din cykel forberedt til en højdejusterbar sadelpind. I så fald er justeringskablet lagt ind i stellet og slutter i sadelrøret (se figur »*Højdejusterbar sadelpind*«).

Yderligere komponenter

Figur: Højdejusterbar sadelpind

1 Indstillingsområde	2 Justeringskabel
	3 Sadelrør

! BEMÆRK

Beskadigelse af justeringskablet pga. forkert højdejustering af sadelpinden.

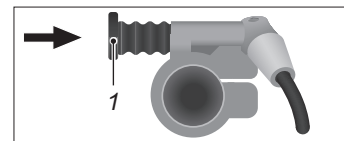
Risiko for beskadigelse!

- Skub maksimalt sadelpinden ind i sadelrøret, indtil den støder på justeringskablet.
- Skub sadelpinden ind i sadelrøret med kontrolleret kraft.

Sadelpindens indstillingsområde er 100 mm.

1. For at indstille sadelhøjden, så tryk knappen på styrets betjeningsenhed ind.
2. Hold knappen nede og træk/tryk sadlen hhv. opad og nedad.

3. Slip knappen.
4. Hvis indstillingsområdet ikke rækker til den ønskede indstilling, så indstil sadelhøjden ved sadelpinds-bespændingen.

Figur: Styrets betjeningsenhed

- 1 Trykknop

10.2.2.2 Sadelhøjde

! BEMÆRK

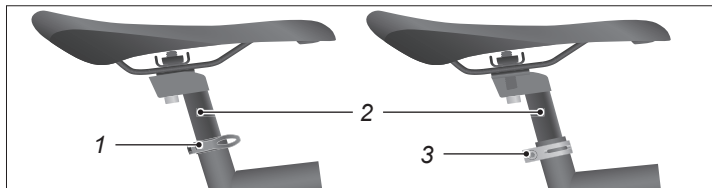
Beskadigelse af sadelpindens refleks ved forkert indstilling af sadelhøjden.

Risiko for beskadigelse!

- Når du indstiller sadelhøjden, så vær opmærksom på, at du ikke beskadiger refleksen.

1. Hold sadlen fast og
 - åbn quick release (se kapitel »Indstillinger« på side 77) eller
 - skru skruen fra sadelpinds-bespændingen ud mod uret, indtil du kan forskyde sadelpinden i højden (se figur »Sadelpinds-bespænding«, til højre).

Yderligere komponenter

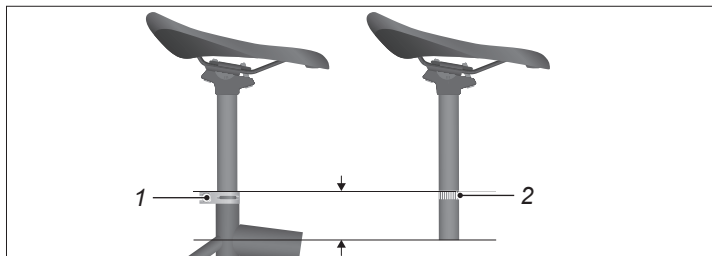
Figur: Sadelpinds-bespænding

1 Quick release

3 Skrue

2 Sadelpind

2. Indstil sadelhøjden på en sådan måde, så du opnår en bekvem siddeposition.
3. Sørg for at sikre dig, at markeringen på sadelpinden ikke er synlig (se figur »Minimal indstikningsdybde«).
4. Drej sadlen på en sådan måde, så den danner en lige linje ift. stellet, når man ser ovenfra.

Figur: Minimal indstikningsdybde

1 Sadelpinds-bespænding

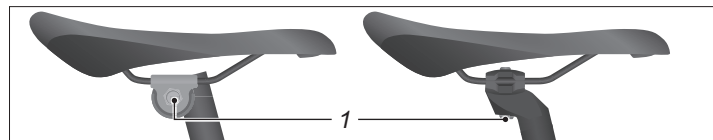
2 Markering

5. Luk quick release-grebet, indtil det støder op med sadelrøret, eller skru sadelpinds-bespændingens skrue fast med uret, idet du overholder drejningsmomenterne.
6. Kontroller, om sadelpinden sidder fast. Sæt dig til det formål på sadlen og vip frem og tilbage.
7. Kontroller, om du kan dreje sadlen.
 - Hvis du kan dreje sadlen, så indstil quick release (se kapitel »Indstillinger« på side 77).

10.2.2.3 Sadelposition

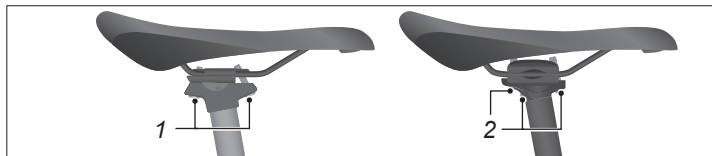
Afhængig af modellen kan du ved din cykel indstille sadelhældningen og afstanden til styret.

- Sammenlign med den sadelindstilling, som din sadelpind er udstyret med (se figur »Sadelpind med en skrue« og figur »Sadelpind med flere skrue«).

Figur: Sadelpinde med en skrue

1 Skrue

Figur: Sadelpinde med flere skruer

1 To skruer

2 Tre skruer

1. Skru skruen eller skruerne ud mod uret med 1 til 2 omdrejninger (se figur »Sadelpind med en skrue« og figur »Sadelpind med flere skruer«).
2. Forskyd og hæld sadlen på en sådan måde, så du opnår en bekvem siddeposition, samt sikkert kan betjene alle komponenter på styret under kørslen.

Bemærkning: Ved sadelpinde med hhv. 2 og 3 skruer indstiller du hældningen ved at skrue de løsnede skruer mod hinanden i modsat retning.

3. Skru hhv. skruen og skruerne under sadlen fast med uret, idet du overholder drejningsmomenterne.
4. Kontroller, om du kan forskyde sadlen.
 - Hvis du kan forskyde sadlen, så få din autoriserede forhandler til at indstille sadlen.

10.3 Bagagebærer

10.3.1 Grundlag

Bagagebæreren er en anordning på cyklen, hvormed der kan transporteres bagage.

Afhængig af modellen kan der her være tale om en bagagebærer med spændebojle, en bagagebærer med spænderemme eller en system-bagagebærer.

BEMÆRK

Beskadigelse af cykelkomponenter pga. ikke tilladt montage af en bagagebærer.

Risiko for beskadigelse!

- Få en autoriseret forhandler til at montere bagagebæreren.
- Hvis din cykel er udstyret med en bagagebærer, så foretag ikke nogen ændringer af bagagebæreren.
 - Hvis du ønsker at udskifte bagagebæreren, så få din autoriserede forhandler til at rådgive dig.
 - Monter efterfølgende en godkendt bagagebærer, som overholder forskrifterne iht. DIN EN ISO 11243.
 - Få din autoriserede forhandler til at montere bagagebæreren.
 - Få din autoriserede forhandler til at rådgive dig om de særlige egenskaber ved en system-bagagebærer.
 - Overbelast ikke bagagebæreren.

Yderligere komponenter

- Få udelukkende monteret barnestole på stellet. Fastgørelsen af tilbehør (barnestol) vha. **spændeklampe** kan medføre brud på **bagagebæreren** og er **forbudt**.

10.3.1.1 Maksimal belastning

BEMÆRK

Overbelastning af bagagebæreren.

Risiko for beskadigelse!

- Overhold den maksimalt tilladte samlede vægt.

Bagagebærer bagerst:

25 kg

Bagagebærer forrest:

12 kg

10.3.2 Betjening

ADVARSEL

Styrt pga. forkert transporteret bagage.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Transporter ingen bæreposer eller andre genstande på styret.
- Sørg for at sikre genstande på bagagebæreren mod at skride ud og falde ned.
- Benyt udelukkende ubeskadigede spænderemme til at sikre bagage.
- Benyt stabile cykeltasker til transporten af bagage.

ADVARSEL

Ændrede køreegenskaber pga. ekstra vægt.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Find es sted væk fra offentlige veje, og sørg for at blive fortrolig med køreegenskaberne, når der er ekstra vægt.
- Fordel ekstra vægt på en ensartet måde på begge sider af bagagebæreren eller midt på bagagebæreren.
- Tilpas din kørestil til de ændrede køreegenskaber.

FORSIGTIG

Spænderemmene eller spændeøjlen kan springe tilbage og ramme dig.

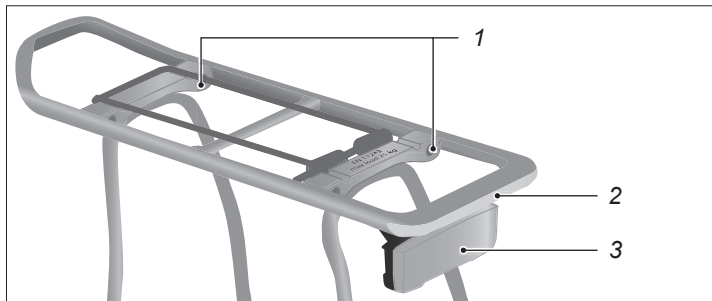
Fare for kvæstelser!

- Hvis du betjener spænderemmene eller spændeøjlen, så hold så godt fast, at du ikke kan skride ud.

10.3.2.1 System-bagagebærer

Tag fat i spændeøjlen, træk den forsigtigt opad og hold den i denne position.

1. Læg din bagage på bagagebæreren.
2. Fastgør din bagage på bagagebæreren ved at du langsomt fører spændeøjlen tilbage.
3. Hvis din system-bagagebærer ikke har en spændeøjle, så benyt systemkomponenter, der passer til dit formål, eller benyt spænderemme til at sikre din bagage.

Figur: System-bagagebærer

- 1 Holder til systemkomponenter
- 2 Baglys
- 3 Refleks

En system-bagagebærer tilpasser du hurtigt og nemt til dine behov, f.eks. med en cykelkurv.

10.4 Bagage

ADVARSEL

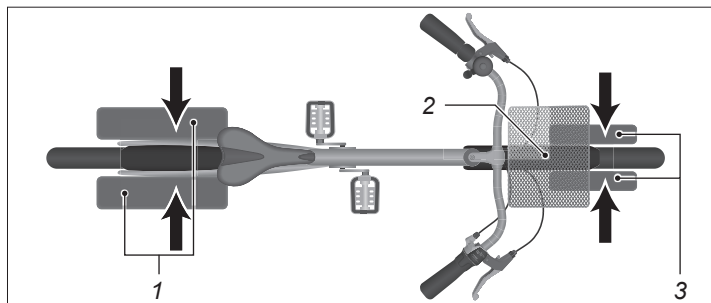
Ændrede køreegenskaber pga. cykeltasker og frontkurve.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Find es sted væk fra offentlige veje, og sørg for at blive fortrolig med køreegenskaberne, når du har ekstra tilbehør som cykeltasker og frontkurve.
 - **Cykeltasker, frontkurve og »lowrider« forringer styringen dramatisk.**
 - Tilpas din kørestil til de ændrede køreegenskaber.
-
- Placer din last på en sådan måde, så reflekser eller lygter ikke bliver dækket til.
 - Brems tidligere og regn med en længere bremselængde og dårligere styreegenskaber.
 - Sikr bagage på bagagebæreren mod at skride ud og falde ned, f.eks. med spænderemme.
 - Placer tunge genstande på en sådan måde, så hovedvægten ligger så tæt som muligt på cykelnaverne, f.eks. nederst i cykeltasker.
 - Hold tyngdepunktet så lavt som muligt.

Yderligere komponenter

- Hvis du benytter fastgørelsesmidler, f.eks. spænderemme eller reb, så sørg for, at disse ikke kan sidde fast i bevægelige dele.
- Fordel ekstra vægt på en ensartet måde på begge sider af bagagebæreren eller midt på bagagebæreren (se figur »Transportbeholdere«).

Figur: Transportbeholdere

- 1 Cykeltasker
2 Frontkurve

3 Lowrider

10.5 Ringeklokke

10.5.1 Grundlag

En ringeklokke er en metalklokke på cyklen, som laver en meget høj lyd.

Ved at ringe med den gør du andre trafikanter opmærksom på dig.

- Hvis du ikke hører en lys og tydelig klokkelyd, når du ringer med den, så få din autoriserede forhandler til at udskifte ringeklokken.

10.5.2 Betjening

- Tryk ringeklokkens knap nedad eller til siden og lad den vippe tilbage.

10.5.3 Indstillinger

Indstil ringeklokken på styret på en sådan måde, så du til enhver tid nemt kan nå den.

10.6 Støttefod

10.6.1 Grundlag

Støttefoden er en anordning, der gør det muligt at stille cyklen i en stående position efter brug.

10.6.2 Betjening

1. Hold cyklen fast og klap støttefoden op, for at benytte cyklen.
2. Hold cyklen fast og klap støttefoden ned, for at parkere cyklen.
3. Stil cyklen på støttefoden.
4. Slip cyklen, når den står sikkert.
5. Sikr cyklen mod hhv. tyveri og mod uautoriseret brug.

10.6.3 Indstillinger

Afhængig af modellen er din cykel udstyret med en støttefod, der kan indstilles (uden illustration).

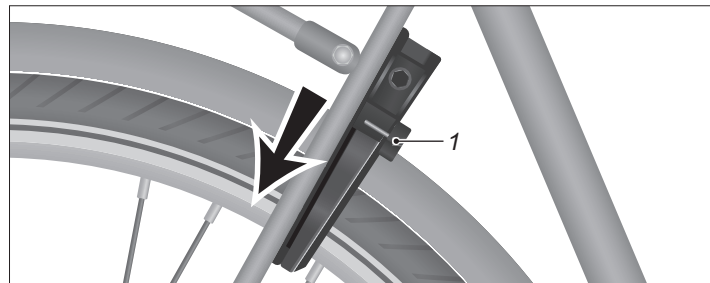
- Indstil støttefoden, hvis cyklen ikke kan stilles sikkert på støttefoden.
- Hvis du ikke kan indstille støttefoden, så få din autoriserede forhandler til at indstille støttefoden.

10.7 Ringlås

Bemærkning: Dette kapitel er kun gældende for modeller med ringlås.

10.7.1 Låsning af ringlåsen

1. Stik nøglen ind og åbn låsen.
2. Tryk grebet nedad indtil låsen aktiveres (se figur »Ringlås«).
- Vær opmærksom på, at egerne ikke blokerer låsen.
3. Træk nøglen ud.

Figur: Ringlås

1 Greb

10.7.2 Åbning af ringlåsen

1. Hold ringlåsens greb.
2. Stik nøglen ind og lås låsen.
3. Før grebet opad, når låsen åbner sig.

10.8 Quick release

Betjen udelukkende quick release-aksler, hvis du råder over faglig viden ift. montage og demontage af hjulene.

ADVARSEL

Fare for styrt ved ulukkede quick release-aksler pga. hjul, der løsner sig.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det nødvendige værktøj, så få din autoriserede forhandler til at montere eller demontere quick release-akslerne.

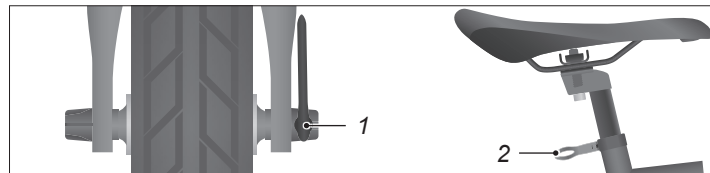
10.8.1 Grundlag

Quick release gør det muligt for dig at montere, afmontere eller indstille cykelkomponenter hurtigt og uden værktøj.

Afhængig af modellen er din cykel udstyret med quick release ved akslerne og ved sadelpinds-bespændingen.

Kontroller på baggrund af *figur »Quick release«*, om der er monteret quick release på din cykel.

1. Åbn og luk quick release-grebet og vær opmærksom på usædvanlige lyde.
 - Hvis du hører usædvanlige lyde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere din quick release.
2. Rengør din quick release.
3. Luk og lås din quick release fast.

Figur: Quick release

1 Quick release-aksel

2 Sadelpinds-bespænding

10.8.2 Betjening

ADVARSEL

Indklemning og kvæstelse af legemsdele.

Fare for kvæstelser!

- Åbn og luk din quick release langsomt og opmærksomt.

ADVARSEL

Fare for styrt ved ikke lukket quick release-greb på sadelpinden.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Kontroller før hver cykeltur, om quick release-grebet på sadelpinden er lukket med tilstrækkelig forspænding.

Yderligere komponenter

10.8.2.1 Åbn quick release

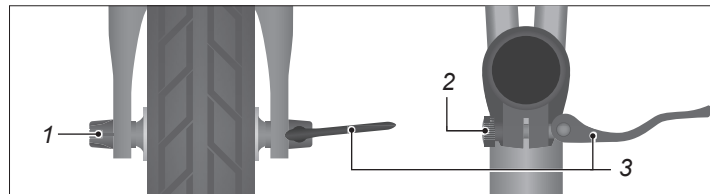
- Læg quick release-grebet om, så det vender udad.

10.8.2.2 Luk quick release

- Læg quick release-grebet om, så det vender indad, indtil det støder op mod hhv. sadelrøret og forgaflen.
 - Hvis sadelpinden eller quick release-akslen ikke sidder fast, så indstil quick release.

10.8.3 Indstillinger

1. Åbn quick release.
2. Skru hhv. justeringsskruen og akselmøtrikken ind med en kvart omdrejning med uret (se figur »Indstilling af quick release«).
3. Luk quick release og kontroller, om hhv. sadelpinden og hjulet sidder fast.
4. Gentag processen indtil hhv. sadelpinden og hjulet sidder fast ved lukket quick release og lukket quick release-aksel.
5. Hvis du kan placere quick release-grebet uden at bruge stor kraft, så indstil forspændingen igen.
 - Hvis du ikke kan indstille quick release, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere dem.

Figur: Indstilling af quick release

1 Akselmøtrik

2 Justeringsskrue

3 Quick release-greb

10.9 Affjedring

Affjedringer på cyklen øger komforten og køresikkerheden ved cykelture på ujævnt underlag. Affjedringen skal indstilles til cyklists vægt. Til det formål er fagviden og evt. et skifte af fjedrene nødvendigt.

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det værktøj, der skal bruges, så få din autoriserede forhandler til at indstille affjedringerne.

ADVARSEL

Afhængig af vejens beskaffenhed medfører en forkert indstillet affjedring tabet af vejgreb.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Få din autoriserede forhandler til at foretage den grundlæggende indstilling af affjedringen.

ADVARSEL

Den affjedrede sadelpind, fjedergaflen og bagdæmperen står under hhv. tryk og spænding.

Fare for kvæstelser!

- Få udelukkende din autoriserede forhandler til at demontere og reparere den affjedrede sadelpind, fjedergaflen og bagdæmperen.

BEMÆRK

Slaglyde ved forkert indstillet affjedring.

Risiko for beskadigelse!

- Hvis du mærker hårde stød eller hører lyde, når affjedringen trykkes ind, så sørg for at få din autoriserede forhandler til at kontrollere affjedringen.

10.9.1 Fjedergaffel

10.9.1.1 Grundlag

Afhængig af modellen er der monteret en fjedergaffel på din cykel.

- Kontroller, om din cykel er udstyret med en fjedergaffel (se figur »Fjedergaffel«).

Fjedergafler opfanger stød ved forhjulet og øger komforten og køresikkerheden ved cykelture på ujævnt underlag.

Fjedergaflers dyrkrør har enten et gyldent eller et sort glidelag. Gennem den løbende brug slides glidelaget, hvilket ikke er en grund til at klage.

- Fjern med det samme snavs fra glidefladerne og tilstødende tætninger med en ren klud, der evt. har fået en smule olie.
- Smør glidefladen efter rengøringen med lidt smøremiddel, f.eks. universalolie.

Yderligere komponenter

- Få information hos din autoriserede forhandler om egnede pleje- og smøremidler til fjedergaflen.
- Affjedr fjedergaflen ind og ud fem gange. Fjern efterfølgende overskydende smøremiddel med en ren klud.
- Hvis du ved ind- og udfjedring hører usædvanlige lyde, eller hvis fjedergaflen giver efter uden modstand, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere fjedergaflen.

Figur: Fjedergaffel

1 Dyrør

2 Standrør

10.9.1.2 Sag

»Sag« (»sænkning« på engelsk) er den sænkning af fjederen, der alene forårsages af cyklists vægt. Sag bliver, afhængig af fjedergaffel-modellen, indstillet til en værdi på mellem 15% og 30% af den samlede vandring.

Indstillingen af sag påvirker ikke fjederhårdheden. Indstillingen af sag påvirker forspændingen for fjederen. Ved optimalt indstillet sag, affjedrer affjedringen og trykkes kun ind med få millimeter, når du sætter dig på cyklen.

Ift. indstillingen af sagen er faglig viden især nødvendig, når der er flere fjederelementer.

Bemærkning: For en optimalt indstillet sag kan din autoriserede forhandler evt. indsætte en hårdere eller blødere fjeder i affjedringen.

10.9.1.3 Lock-out

»Lock-out«-funktionen låser fjedergaflen. Herved kan hhv. hævn- ning og sænkning af affjedringen mindskes, f.eks. når affjedringen sænker sig ved kørsel med høj pedalkraft.

10.9.1.4 Rebound- og kompressionstrin

Indstillingen af rebound- og kompressionstrinnet påvirker hhv. dæmpningen og affjedringens opførsel. I den forbindelse er det indbyrdes forhold mellem rebound- og kompressionstrinnet afgørende. Mange modeller er derfor kun udstyret med en indstilling af reboundtrinnet. Forholdet mellem rebound- og kompressionstrinnet bestemmes af vejens beskaffenhed. Et korrekt indstillet forhold sikrer hjulene et optimalt vejgreb.

10.9.1.5 Betjening

Betjeningen af fjedergaflen afhænger af din type af fjedergaffel.

- Hvis din fjedergaffel er udstyret med andre eller yderligere betjeningsmuligheder end de, der nævnes i det følgende, så få din autoriserede forhandler til at forklare dig hvordan de betjenes eller læs producentens dokumentation.

! BEMÆRK

Øget slitage pga. brugen af lock-out.

Risiko for beskadigelse!

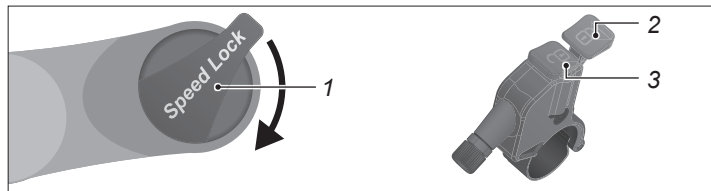
- Benyt udelukkende lock-out, når køreegenskaberne forbedres af det.

10.9.1.6 Lock-out

Bemærkning: Bestemte fjedergaffel-modeller har udover betjeningen en indstilling.

Afhængig af modellen betjenes lock-out med en drejeknap på oversiden af fjedergaflen eller på fjernbetjeningen på styret.

- Sammenlign med den betjening, som din fjedergaffel er udstyret med (se figur »Betjening af lock-out«).

Figur: Betjening af lock-out (eksempel)

1 Drejeknap

2 Spærreknop

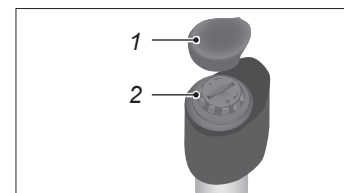
3 Oplåsningsknap

- Drej drejeknappen 90° med uret eller tryk på låseknappen for at låse fjedergaflen.
- For at låse fjedergaflen op, så drej drejeknappen 90° mod uret eller tryk på oplåsningsknappen.

Bemærkning: Affjedringen affjedrer og trykkes ved ujævnheder op til 15 mm ind, også i låst tilstand.

10.9.1.7 Indstilling af mekanisk affjedring

- Fjern støvbeskyttelseshætten fra det dykrør, der skal indstilles, idet du trækker den af ved at hive lodret opad.
- For at øge fjederens forspænding, så drej drejeknappen på dykrøret f.eks. med en mønt eller værktøj, der passer til din fjedergaffel, i retning af »+« (se figur »Fjederens forspænding«).
- For at mindske fjederens forspænding, så drej drejeknappen på dykrøret, f.eks. med en mønt eller værktøj, der passer til din fjedergaffel, i retning af »-«.
- Sørg for at indstille fjederens forspænding på samme måde på begge sider.
- Hvis du ikke ved hvordan fjederens forspænding indstilles optimalt, så kontakt din autoriserede forhandler.

Figur: Fjederens forspænding

1 Støvbeskyttelseshætte

2 Drejeknap

10.9.1.8 Indstilling af pneumatisk affjedring

! BEMÆRK

Beskadigelse af affjedringen pga. forkert indstillet dæmper.

Risiko for beskadigelse!

- Få din autoriserede forhandler til at indstille pneumatisk dæmpere.

For at indstille pneumatisk fjedergafler er faglig viden nødvendig. Hvis du har erfaring med indstilling af pneumatisk affjedringer og selv indstiller affjedringen:

- brug en egnet luftpumpe til fjedergafler og
- sørg for at få information i producentens dokumentation om de tilladte lufttryk.

10.9.1.9 Fjedergaflens vandring

For at forkorte vandringen:

1. Tryk på tasten »Push« og hold den nede (se figur »Vandring«).
2. Tryk ovenfra på styret.

Forgaflen sænker sig. Jo mere forgaflen sænker sig, jo kortere er vandringen.

3. Slip tasten »Push«, når indstillingen svarer til dine behov.

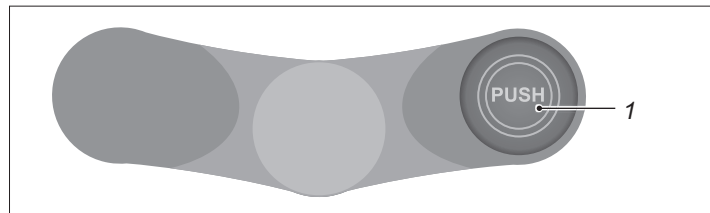
For at forlænge vandringen:

4. Tryk på tasten »Push« og hold den nede.

5. Træk styret opad.

Forgaflen kommer ud. Jo mere forgaflen kommer ud, jo længere er vandringen.

6. Slip tasten »Push«, når indstillingen svarer til dine behov.

Figur: Vandring

1 Pushknap

10.9.2 Affjedret saddelpind

10.9.2.1 Grundlag

Affjedrede sadelpinde på cykklen øger komforten og køresikkerheden ved cykelture på ujævnt underlag. En affjedret sadelpind skal indstilles til kørerens kropsvægt.

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det værktøj, der skal bruges til at indstille affjedrede saddelpinde, så få din autoriserede forhandler til at indstille den affjedrede saddelpind.

- Få information hos din autoriserede forhandler om egnede pleje- og smøremidler til fjederelementer.
- Fjern med det samme smør fra den affjedrede sadelpinds led og glideflader med en ren klud, der evt. har fået en smule olie.
- Smør glidefladerne og ledene efter rengøringen med lidt smøremiddel, f.eks. universalolie.
- Affjedr den affjedrede sadelpind ind og ud fem gange. Fjern efterfølgende overskydende smøremiddel med en ren klud.
- Affjedr den affjedrede sadelpind ind og ud, og vær i den forbindelse opmærksom på lyde.
 - Hvis du hører usædvanlige lyde, når du affjeder ind og ud, eller hvis den affjedrede sadelpind ikke giver nogen modstand, så kontakt din autoriserede forhandler og få den affjedrede sadelpind repareret eller udskiftet.

10.9.2.2 Indstillinger

ADVARSEL

Hvis spændeskruen skrues for langt ud, kan den affjedrede sadelpind beskadiges.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Skru ikke spændeskruen længere ud, hvis du indstiller den affjedrede sadelpind i leveringstilstanden.
- Skru ikke spændeskruen mere end tre omdrejninger ind.
- Sørg for, at mindst 10 mm gevind kan ses i den affjedrede sadelpind.

ADVARSEL

Brud på sadlen eller sadelpinden pga. overbelastning.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Vurder altid sadlens og sadelpindens bæreevne samlet.
- Overbelast hverken sadel eller sadelpind.

Hvis du er usikker ift. vurderingen af den tilladte belastning af sadel eller sadelpind, så spørg din autoriserede forhandler. Sadlen og sadelpinden danner sammen en enhed, derfor skal bæreevnen altid vurderes samlet.

Yderligere komponenter

Bærekraften afhænger:

- af materialet
- af modellen
- af konstruktionsformen
- af den indvendige opbygning og
- vedligeholdelsen

Affjedrede sadelpinde har brug for mere pleje.

Affjedrede sadelpinde er mere udsat for slitage.

- Hvis den affjedrede sadelpind har en for blød affjedring i leveringstilstanden, så indstil affjedringen (se *figur »Affjedret sadelpind«*).
- Hvis den affjedrede sadelpind har en for hård affjedring i leveringstilstanden, så få din autoriserede forhandler til at installere en blødere tilbehørsfjeder.

1. Hold sadlen fast og løs den affjedrede sadelpind.

- Skru skruen på sadelpinds-bespændingen til den affjedrede sadelpind ud mod uret, indtil den affjedrede sadelpind kan skubbes opad eller nedad eller
- åbn quick release ved at skubbe quick release-armen udad.

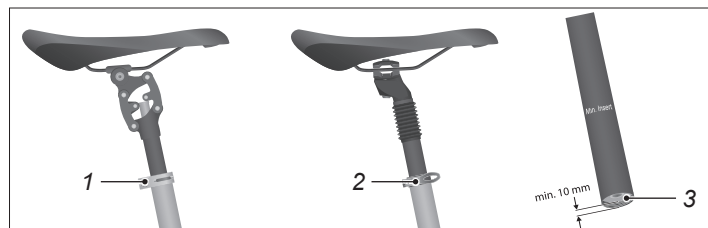
2. Træk den affjedrede sadelpind ud af sadelrøret.

3. Hvis du ønsker en hårdere affjedring, så skru maksimalt spændeskruen tre omdrejninger med uret ind i den affjedrede sadelpind.

4. Stik den affjedrede sadelpind ind i sadelrøret og indstil højden.

5. Fastgør sadelpinden.

- Skru skruen ved sadelpinds-bespændingen ind med uret, indtil den affjedrede sadelpind ikke kan forskydes mere, og skru fast, idet du overholder drejningsmomenterne, eller
- Luk quick release ved at skubbe quick release-armen indad.
- Indstil quick release, hvis den ikke låser ordentligt (se kapitel »Indstillinger« på side 77).

Figur: Affjedret sadelpind

1 Skru ved
sadelpinds-bespændingen	2 Quick release
	3 Spændeskruen

10.10 Foldecykel

10.10.1 Grundlag

En foldecykel er en cykel, der kan foldes sammen, så den fylder mindre når den transporteres.

Bemærkning: Dette kapitel er kun gældende for cykelmodeller, der er udstyret med en snaplukning i stellet.

ADVARSEL

Pga. manglende viden om brugen af en foldecykel er der større fare for ulykker og kvæstelser.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Lær dens funktioner og egenskaber at kende, inden du bruger foldecyklen.
- Hvis du er i tvivl, så kontakt din autoriserede forhandler.

10.10.2 Betjening

FORSIGTIG

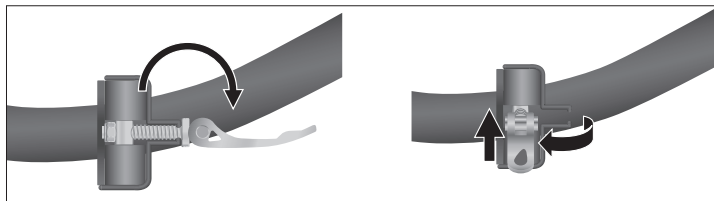
Ved en forkert betjening af snaplukningen kan du få klemmt fingrene og andre dele af kroppen.

Fare for kvæstelser!

- Åbn og luk snaplukningen langsomt og vær opmærksom.
- Grib ikke fat bag spændegrebet, når du lukker snaplukningen.
- Bær beskyttelseshandsker.

10.10.2.1 Sammenfoldning af stellet

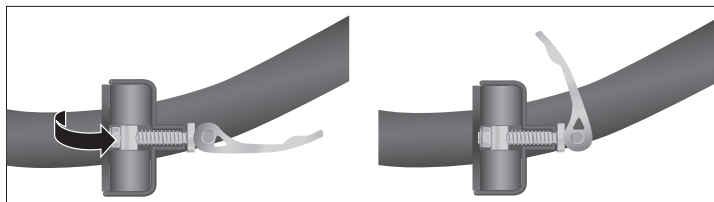
1. Åbn spændegrebet ved stellet (se figur »Åbning af snaplukning med spændegreb«).
2. Drej det åbnede spændegreb med 90 grader ud af låsen ved snaplukningen, og tryk det opad.
3. Fold stellet sammen i retning af baghjulet.

Figur: Åbning af snaplukning med spændegreb

10.10.2.2 Udfoldning af stellet

1. Klap stellet ud.
2. Skru spændegrebet med 90 grader ind i låsen til snaplukningen (se figur »Lukning af snaplukning med spændegreb«, til venstre).
3. Luk spændegrebet ved at trække det opad (se figur »Lukning af snaplukning med spændegreb«, til højre).

Figur: Lukning af snaplukning med spændegreb

10.10.3 Indstillinger

Hvis du ikke har nogen erfaring med indstilling af snaplukninger, så få din autoriserede forhandler til at indstille den.

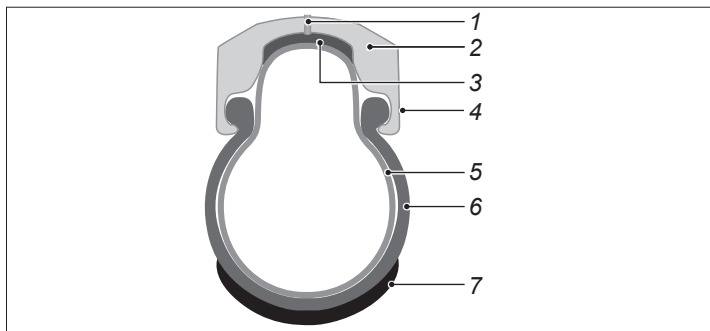
1. Åbn spændegrebet.
2. Drej spændegrebet en kvart omdrejning med uret.
3. Luk spændegrebet og kontroller, om snaplukningen er ordentlig lukket.
4. Gentag fremgangsmåden, indtil snaplukningen er ordentlig lukket med lukket spændegreb.
5. Hvis du ikke kan lukke snaplukningen rigtigt, så køр ikke længere på foldecyklen.
 - Få din autoriserede forhandler til at kontrollere snaplukningen.

11 Hjul og dæk

11.1 Hjul

11.1.1 Grundlag

Hjulet består af nav, eger og fælg. Dækket er monteret på hjulets fælg. Afhængig af modellen er der en slange i dækket. Det forreste hjul og dets dæk udgør samlet set forhjulet; det bagerste hjul og dets dæk udgør baghjulet.

Figur Tværsnit af hjul med dæk (eksempel)

1 Ege	5 Slange
2 Fælg	6 Dæk
3 Fælgbånd	7 Slidbane
4 Fælgkant	

- Hvis der anvendes en slange, ligger der et fælgbånd på fælgen for at beskytte slangen mod fælgbunden og egerens nipler.
- Hvis der ikke anvendes nogen slange, benyttes der såkaldte racerdæk til racercykler eller UST-dæk (UST = Universal System Tubeless) til mountainbikes.

Pga. cyklistens og bagagens vægt samt vejens ujævnheder, udsættes hjulene for betydelige belastninger.

- Få din autoriserede forhandler til at kontrollere og efterjustere hjulene efter at cyklen er blevet kørt til (senest efter at der er blevet kørt 200 km eller efter 15 driftstimer eller efter 2 måneder – afhængig af, hvad der sker først).
- Kontroller regelmæssigt hjulene efter cyklen er blevet kørt til.

11.1.1.1 Fælg og eger

ADVARSEL

Fare for styrt pga. blokerende fælgbremsere eller slingrende hjul ved fælg med sideslag.

Fare for ulykker og kvæstelser!

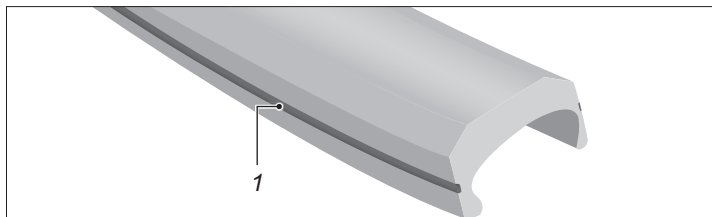
- Få din autoriserede forhandler til med det samme at centrere hjul, der ikke kører godt.

Hjul og dæk

En ensartet stramning af egerne er forudsætning for at hjulet kører godt. Stramningen kan ændre sig ved enkelte eger, hvis forhindringer som f.eks. en kant, bliver force-ret for hurtigt, eller hvis en af egerne nipler løsner sig. Hvis enkelte eger er beskadigede eller ikke længere er spændte, medfører det, at hjulet ikke kører godt og fælgen bliver ustabil.

11.1.1.2 Slidgrænse

Afhængig af modellen, er der på fælgene fordybninger til bestemmelse af slidgrænsen. Slidgrænsen er nået, hvis fordybningen ikke kan mærkes.

Figur Fælg (eksempel)

1 Slidindikator

11.1.2 Indstillinger

11.1.2.1 Kontrol og indstilling af eger

1. Tryk egerne en smule sammen med tommelfinger og fingre og kontroller, om spændingen er den samme ved alle eger.
 - Få din autoriserede forhandler til at spænde egerne, hvis der er forskellig spænding eller løse eger.

Stryg som et alternativ med en træ- eller plaststav over egerne og lyt til, om der er forskellige lyde.

11.1.2.2 Kontrol af slidgrænser eller udskiftning af fælg

1. Kontroller, om der er fordybninger til bestemmelse af slidgrænsen på din cykels fælg (se figur »Fælg«).
2. Hvis fælgene på din cykel er udstyret med en fordybning, så kontroller, om slidgrænsen er nået.
3. Stryg med fingerneglen eller en tandstik lodret over fordybningen.
 - Hvis fordybningen ikke kan mærkes, så benyt ikke cyklen, da der er **fare for brud**.
 - Få din autoriserede forhandler til at udskifte fælgene.

11.2 Dæk og ventiler

11.2.1 Grundlag

FORSIGTIG

Dårlig synlighed hos andre trafikanter.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Sørg for, at reflekser er rene og synlige.

FORSIGTIG

Punktering af slangen pga. indtrængende fremmedlegemer.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Kontroller regelmæssigt dækkene for beskadigelser og slitage.
- Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det nødvendige værktøj, så få din autoriserede forhandler til at udskifte beskadigede eller slidte dæk.

BEMÆRK

Skader pga. montage af et dæk med en anden størrelse end den originale størrelse.

Risiko for beskadigelse!

- Kontakt din autoriserede forhandler ved spørgsmål om dækstørrelsen.

Dækkene giver cyklisten vejgreb, de overfører cyklistens kraft fra pedalerne til vejen og affjeder vejens ujævnheder.

Afhængig af den måde, som cyklen bliver brugt, indsættes der forskellige dæktyper.

Dækkenes størrelse er angivet på den pågældende dækside. Her kan der stå forskellige angivelser, for eksempel:

- Angivelsen i millimeter. Hvis der står 52-559 på dækket, så er dækket i oppumpet tilstand 52 mm bredt og har en indvendig diameter på 559 mm.
- Angivelsen i tommer. Hvis der står 26 × 2,35 på dækket, så er dækket i oppumpet tilstand 2,35" bredt og har en indvendig diameter på 26".

Dæk og fælg er ikke i sig selv lufttætte, med mindre der er tale om racerdæk og UST-dæk. For at holde luften på indersiden af dækket, benyttes der en slange, som fyldes med luft vha. en ventil.

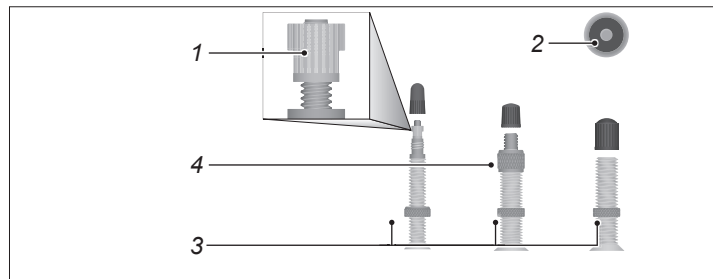
1. Kontroller dækkene for revner og beskadigelser pga. fremmedlegemer.
 2. Kontroller, om dækkenes profil tydeligt kan mærkes.
- Hvis et dæk har revner, er beskadiget eller profildybden er for lav, så få din autoriserede forhandler til at udskifte dækket.

11.2.1.1 Ventiltyper

Cyklerne er udstyret med en af de følgende ventiltyper (se figur »Ventiltyper«):

- Almindelig ventil (Dunlop): sikret vha. en overløbsmøtrik, fælgboring 8,5 mm, maksimalt tryk 6 bar.
- Autoventil: sikret vha. en stift i ventilen, fælgboring 8,5 mm, maksimalt tryk 10 bar.
- Racerventil: sikret vha. en stift i ventilen, fælgboring 6,5 mm, maksimalt tryk 15 bar.

Alle tre ventiltyper har en ventilkappe, der forhindrer at ventilen bliver snavset.

Figur Ventiltyper (eksempel)

1 Fingerskrue

3 Nederste fingermøtrik

2 Ventilstift

4 Øverste fingermøtrik

Bemærkning: Afhængig af din ventiltipe, har du brug for hhv. en egnet luftpumpe og en adapter.

11.2.1.2 Dæktryk

ADVARSEL

Punktering af slangen eller dæk, der springer af fælgen pga. for højt dæktryk.

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Overhold dæktrykket.
- Benyt en luftpumpe med trykvisning, når du pumper dækkene op.

BEMÆRK

Beskadigelse af slangen pga. for lavt dæktryk.

Risiko for beskadigelse!

- Kør ikke over skarpe kanter, hvis dæktrykket er for lavt.
- Overhold dæktrykket.
- Benyt en luftpumpe med trykvisning, når du pumper dækkene op.

Overhold det maksimale dæktryk, der bestemmes af den laveste værdi, der er angivet på fælgen eller siden af dækkene.

Angivelsen af dæktrykket er i psi (pound per square inch), kPa eller bar (se tabel for omregning af dæktrykket).

Den nedre grænse for dæktrykket egner sig til lette cyklister, til ujævnt underlag og sørger for en større affjedrings-komfort ved større rullemodstand. Den øvre grænse for dæktrykket egner sig til tunge cyklister, til jævnt underlag og sørger for en mindre rullemodstand ved mindre affjedrings-komfort.

- Kør altid med det korrekte dæktryk.
- Kontroller regelmæssigt dæktrykket.
- Fyld mindst dækkene op med luft til den nedre grænse og maksimalt til den øvre grænse af dæktrykket.
- Benyt en luftpumpe med trykvisning, når du pumper dækkene op.

Omregning af dæktrykket			
psi	bar	psi	bar
12	0,8	80	5,5
15	1,5	90	6,2
30	2,1	100	6,9
40	2,8	110	7,6
50	3,5	120	8,3
60	4,1	130	9,0
70	4,8	140	9,7

Bemærkning: Afhængig af producenten angives værdierne i psi, kPa eller bar.

Figur Påtryk på dæksiden (eksempel)

11.2.2 Indstillinger

1. For at kontrollere eller indstille lufttrykket, så hhv. skru og træk beskyttelseshætten af ventilen og åbn evt. ventilen.
2. Placer en lufttrykmåler eller en luftpumpe med visning af trykket på ventilen og aflæs trykket. Vær opmærksom på, at du anvender den rigtige påsætning til din ventiltipe.
 - Hvis lufttrykket er for lavt, så fyld dækkene op med en luftpumpe.
 - Hvis lufttrykket er for højt, så slip luft ud.
 - Vælg et lufttryk inden for den under- og overgrænse, der er angivet på dækkene, og som passer sammen med hhv. din kropsvægt, evt. ekstra vægt og dine kørevaner.
3. Hhv. skru og tryk beskyttelseshætten på ventilen efter indstillingen af lufttrykket.
 - Benyt i den forbindelse ikke for mange kræfter.
4. Kontroller efter indstillingen af lufttrykket, at de nederste fingermøtrikker sidder fast (se figur »Ventilyper«).
 - Skru fingermøtrikkerne fast med begrænset kraft.

12 Opbevaring og bortskaffelse

12.1 Opbevaring

Hvis cyklen ikke benyttes i en længere periode, skal du følge følgende punkter ift. opbevaringen:

- Rengør cyklen.
- Opbevar cyklen frostfrit og beskyttet mod store temperaturforskelle i et tørt rum.
- For at undgå en deformation af dækkene, så opbevar cyklen ved at hænge den i stellet.
- Ved en cykel med udvendige gear, skal du forrest skifte til det lille kædehjul og bagerst til det mindste tandhjul, for at aflaste kablerne så meget som muligt.

Bemærkning: Skift efter opbevaringen kædehjulet og tandhjuls-kassetten tilbage til en kombination af tandhjul, der passer til kørsel, inden du igen benytter cyklen (se kapitel „Kombinationer af tandhjul“ på side 46).

ADVARSEL

Farer for børn og personer med utilstrækkelig viden eller evner!

Fare for ulykker og kvæstelser!

- Lad ikke børn lege med cyklen.
- Sørg for, at det ikke er børn, der gennemfører rengøring, pleje og vedligeholdelse.

FORSIGTIG

Klemning og kvæstelse af legemsdele pga. bevægelige dele.

Fare for kvæstelser!

- Vær forsigtig ved håndteringen af bevægelige dele, så du ikke får klemt fingrene.
- Bær evt. beskyttelseshandsker.

BEMÆRK

Anvendelse af forkert rengøringsmiddel.

Risiko for beskadigelse!

- Anvend ikke aggressive rengøringsmidler.
- Anvend ingen skarpe, kantede eller metalliske rengøringsgenstande.
- Rengør aldrig cyklen med en hård vandstråle eller en højtryksrens.

BEMÆRK

Olie eller fedt drypper ned.

Forurening!

- Vær opmærksom på, at ingen olie eller fedt drypper ned.
- Fjern med det samme spildt olie eller fedt med en klud.

- Bortskaf spildt olie eller rester af fedt på en miljøvenlig måde iht. de gældende specifikke nationale og regionale bestemmelser.

Det har du brug for ved rengøring:

- Rene rengøringsklude;
- Mildt, lunkent sæbevand;
- Blød børste eller svamp;
- Rengørings- og konserveringsmidler.
- Få evt. din autoriserede forhandler til at rådgive dig om egnede rengørings- og konserveringsmidler.
- Rengør også cyklen regelmæssigt ved små mængder af snavs.
- Tør alle overflader og komponenter af med en let fugtet svamp.
- Anvend mildt sæbevand til at gøre svampen fugtig.
- Tør efter rengøring alle overflader og komponenter af, så de er tørre.
- Behandl lakflader og metalliske overflader på stellet mindst en gang hvert halve år.
- Behandl ved fælgbremses ikke fælgene, og ved skivebremses ikke bremseskiverne.
- Vær opmærksom på og følg bemærkningerne fra den vedlagte information fra producenten ift. rengøring af enkelte komponenter.

12.2 Bortskaffelse

- Hvis du har en elcykel, så læs om bortskaffelse i den originale brugsanvisning.

12.2.1 Bortskaffelse af emballage

- Sortér emballagen ved bortskaffelse. Aflever pap/karton til genbrugspapir, folie til restaffald.

12.2.2 Bortskaffelse af smøre- og plejemidler

- Bortskaf smøre-, rengørings- og plejemidler på en miljøvenlig måde. Disse midler må ikke komme i husholdningsaffaldet, i kloaksystemet eller i naturen. Læs bemærkningerne på emballagen. Bortskaf smøre-, rengørings- og plejemidler vha. et indsamlingssted for farligt affald.

12.2.3 Bortskaffelse af dæk og slanger

Dæk og slanger er ikke restaffald eller husholdningsaffald.

- Bortskaf dæk og slanger på et genbrugscenter eller et indsamlingssted i hhv. din by og kommune.

12.2.4 Bortskaffelse af cykel

- Bortskaf cyklen hos en skrothandler.

13 Eftersynsprotokol

1. eftersyn

Efter ca. 200 km eller 2 måneder

Udførte handlinger:

Obstruerede materialer:

2. eftersyn

Efter ca. 1000 km eller 1 år

Udførte handlinger:

Obstruerede materialer:

3. eftersyn

Efter ca. 2000 km eller 2 år

Udførte handlinger:

Obstruerede materialer:

4. eftersyn

Efter ca. 3000 km eller 3 år

Udførte handlinger:

Obstruerede materialer:

5. eftersyn

Efter ca. 4000 km eller 4 år

Udførte handlinger:

Obstruerede materialer:

6. eftersyn

Efter ca. 5000 km eller 5 år

Udførte handlinger:

Obstruerede materialer:

14 Cykelpapirer

Model _____ Type _____

Stelnr. _____ Farve _____

Aluminiumskomponenter ☐ Stel ☐ Fælg ☐ Forgaffel ☐ _____

Bremse

Forhjulsbremse ☐ Fælgbremse ☐ Rullebremse

Baghjulsbremse ☐ Fælgbremse ☐ Fodbremse

Hjul

Fælgstørrelse ☐ 20" ☐ 24" ☐ 26" ☐ 28" Dækstørrelse _____

Fælg ☐ Slidgrænse monteret

Lys ☐ monteret ☐ ikke tilstrækkeligt til at køre på offentlige veje

Cykelpapirer

Affjedring

☐ Fjedergaffel

Tilbehør

Bagagebærer

☐ monteret

☐ kan eftermonteres

☐ ikke egnet til bagagebærere

Cykelkurv

☐ monteret

☐ kan eftermonteres

☐ ikke egnet til cykelkurve

Barnestol

☐ monteret

☐ kan eftermonteres

☐ ikke egnet til barnestole

Ringlås

☐ monteret

Andet

Tilladt samlet vægt

Klapcykel-modellen har en tilladt samlet vægt på 100 kg

Gear

☐ Indvendige gear _____ ☐ Udvendige gear _____

Særlige kendetegn

Tip til forhandleren: Kopier cykelpapirer og overdragelsesprotokol, og tilføj kopierne til dit kundekartotek.

15 Overdragelsesprotokol

15.1 Forhandler

Overdragelsen til kunden af den cykel, der er nævnt i cykelpapirerne, skete efter

- slutmontagen af cyklen,
- kontrollen af alle skrueforbindelser,
- funktionskontrollen af alle komponenter,
- fjernelse af overskydende fedt og olie,
- en testkørsel,
- indstillingen af cyklen, så den passer til kunden,
- instruktionen af kunden ift. brugen af cyklen,
- henvisning til kunden om, at der efter 200 km skal gennemføres et eftersyn
- henvisning til kunden om at læse brugsanvisningen inden første anvendelse.

Stempel

Sted, dato _____

Underskrift _____

15.2 Kunde

Efternavn _____

Fornavn _____

Vej _____

Postnr./By _____

Tlf. _____

E-mail _____

- Cykelpapirerne blev udfyldt af den autoriserede forhandler.
- Cyklen blev indstillet til mig.
- Den grundlæggende betjening af cyklen blev forklaret for mig.

Jeg har modtaget følgende brugsanvisninger:

☐ Cykel ☐ Elcykel

Sted, dato _____

Underskrift _____

16 Kolofon

Ansvarlig for salg og marketing

Hermann Hartje KG
Deichstraße 120–122
27318 Hoya/Weser
Tlf. +49 (0) 4251–811-90

info@hartje.de
www.hartje.de

Tekst, indhold og layout

Prüfinstitut Hansecontrol GmbH
Schleidenstraße 1
22083 Hamburg
Tlf. +49 (0) 40–600 202-0
www.hermesworld.com

Denne brugsanvisning for din cykel opfylder kravene og anvendelsesområdet for standarderne DIN EN 4210 og DIN EN 82079-1.

© Mangfoldiggørelse, genoptryk og oversættelse samt enhver form for økonomisk udnyttelse, også i uddrag, i trykt eller elektronisk form, er kun tilladt med forudgående, skriftlig tilladelse.

Version 18_EXCELSIOR_CYKEL_DK

Salg:
Hermann Hartje KG
Tlf. +49 (0)4251-811-90
info@hartje.de
www.hartje.de

DOC-10012